National Library of Canada
Collection Development Branch.
395 Wellington Str. Order sect
Ottawa, Ont. K1A 0N4
Bibliothèque nationale du Canada
NEWSPAPER DIVISION
DIVISION DES JOURNAUX

Meie Elu

EESTLASTE AJALEHT PAGULUSES

Second Class Mail Registration No. 1354.

Nr. 26 (1843) 1985 | NELJAPÄEVAL, 27. JUUNIL — THURSDAY, JUNE 27 | XXXVI aastakäik

Osa rahvaesindajate külm suhtumine viivitas Balti Vabaduspäeva resolutsiooni vastuvõtmist

NEW YORK (ME) — Juba 3. mail USA Senati poolt vastu võetud Balti Vabaduspäeva resolutsioon kinnitati muutmatult sama tekstiga viivitavalt alles 4 päeva enne Balti Vabaduspäeva (14. juunil) ka Esindajatekojalt. Seeläbi see ühine, kui Kongressi otsus jõustus. President Ronald Reagan kirjutas proklamatsioonile alla reedel, 14. juunil.

Balti Vabaduspäeva kaudu sünnib sisuliselt Eesti, Läti ja Leedu vabariikide praeguse punaokupatsiooni illegaalsuse avalik rõhutamine koos nende õigusega taasvabadusele ja iseseisvusele ning algselt (1941.a.) ja hilisemalt neist maadest kokku sadade tuhandete süütute inimeste ebainimliku küüditamise ohvrite mälestamine, — mida vabas maailmas on hakatud nimetama üheskoos seal teostatud massiliste mõrvadega punaseks holocaust'iks Baltikumis. Käesoleva aasta Balti Vabaduspäevale langes ühtlasi Balti vabariikide vägivaldse anastamise 45. aastapäev (juuni 1940).

LAIM MÕJUSTAB

Balti Vabaduspäeva resolutsiooni vastuvõtmise viivitav seisak Esindajatekojas mõjus Balti päritoluga rahvusgruppides häirivalt. Senatis oli see 5 nädalat varem vastu võetud.

Nagu kuuleme selpuhul Balti Vabadusliidu juhtkonnast, on tõrkjas hoiak ilmnenud osa rahvaesindajate hulgas. Kes olid varemalt olnud sõbralikud, näitasid nüüd külma suhtumist, millise muutuse on põhjustanud neile ilmselt balti ja ukraina rahvusgruppide suunas viimasel ajal teatavalt mõjukalt orkestreeritud ja massimeedia kaudu levitatud laim. BVL juhtkond koos oma liikmeskonnaga oli nüüd juuni esimesel kümnel päeval erakordselt pingutavas lõpuspurdis, et saavutada Balti Vabaduspäeva läbiminekut Kongressi otsusena — mis tuli siis 11.skp. õhtul.

Nad rõhutasid, et selles töös on tänavu olnud väga hea koostöö Ameerika Balti Ühend. Komiteega Washingtonis. Samuti on viljakat tegevust arendanud eriti Leedu Ameerika Komitee, samuti Kesk-Läänes ilmuv leedu päevaleht, edasi paljud balti gruppide organisatsioonid ja üksikisikud ning eestkätt sponsorid ja toetajad-sõbrad Senatis ja Esindajatekojas.

N. Liit süüdistas Kanada delegatsiooni fabritseeritud andmete esitamises

Kolmapäeval, 19. juunil toimus Ottawas Kanada välisministeeriumi korraldusel informatsioonikoosolek, kus anti ülevaade äsja toimunud inimõiguste konverentsist. *Koosoleku juhatajaks oli Kanada* Helsingi konverentsi delegatsiooni esimees Harry Jay. Koosolekust võtsid osa Kanada poliitikud, välisministeeriumi ametnikud ja Kanada delegatsiooni liikmed. Eestlastest võtsid osa Eestlaste Keskнõukogu Kanadas abiesimees Walter Pent ja Ottawa Eesti Seltsi esinaine Ene Kukk-Sewchuk.

Peamiselt arutati seda, et konverents ei jõudnud kokkuleppele lõppdeklaratsiooni sõnastuses. Välisministeeriumi esindajad ja ka kohalolevate rahvusgruppide esindajad nõustusid, et oli parem mitte kokkuleppele jõuda kui aktsepteerida mitte-midagi ütlevat dokumenti. Koosolekul selgitati, et kui läänеriigid konverentsil rõhutasid põhiliste inimõiguste rikkumist, siis idablokk väitis, et õigused rahule, tööle ja relvade-vähendamisele on tähtsamad kui inimõigused.

Harry Jay ütles, et N. Liit oli konverentsil süüdistanud otseselt Kanada delegatsiooni, et nende andmed Ida-Euroopa poliitvangide ja vangistatud vabadusvõitlejate kohta on fabritseeritud. Selle süüdistuse tagajärjel korraldati Kanada ja N. Liidu delegatsiooni vahel erakorralised koosolekud. Koosolekute vahendajaks oli Soome delegatsiooni esimees Heikki Talvitie. Erakoosolekutel Kanada delegatsioon kinnitas, et andmed pole mitte fabritseeritud ja tõenduseks anti üle Kanada „Parliamentary Committee on Human Rights in Eastern Europe" esitise, kus muuseas tsiteeriti EKN välispoliitilise komisjoni esimeest Mati Epner'it ja EKN poolt valmistatud esitist.

◍

Kolmapäeval toimus ka teine tähtis sündmus. Parlamendi reformkomisjoni esimees James McGrath, kelle ülesandeks on muudatuste läbiviimine, tegi ametliku ettepaneku parlamendi juurde moodustada permanente inimõiguste komitee. Väljavaated on head, et parlament võtab selle ettepaneku vastu. Sellist komiteed on EKN koos Ikestatud Rahvusgrupiga taotlenud 1975.a. saadik.

On teada, et konverentsi ajal Kanada delegatsioon, EKN palvel, tõstatas eesti poliitvangide olukorda, kaasaarvatud Mart Nikluse. Isiklikes kirjades EKN'ule peaminister Brian Mulroney ja välisminister Joe Clark kinnitasid, et seda oli tehtud.

◍

Neljapäeval, 23. mail parlamendiliige Bill Attewell, Eestlaste Keskнõukogu Kanadas palvel, tõstatas parlamendi alamkojas Mart Niklus'e küsimuse. Tõlkes oli tema sõnavõtt: „Mul on au täna esitada petitsioon, millele on alla kirjutanud üle 1.500 Kanada kodaniku. Nemad nõuavad hr. Mart Nikluse vabastamist N. Liidus asuvast Tshistopol vanglast. Talle määrati 10 aastat vangilaagrit ja 5 aastat ümberasumist selle eest, et ta muu hulgas kritiseeris Molotov-Ribbentrop pakti. Vanglas olles keelati tal kõnelda oma emaga eesti keeles. Need kanadalased, kes siia alla kirjutasid, paluvad, et Kanada parlament nõuaks N. Liidult Mart Niklus'e vabastamist.

Juutide leht õiendas Balti Vabadusliidu-vastast teadet

Torontos ilmuv „The Canadian Jewish News" avaldas 11. aprilli numbris teate, milles nimetati Balti Vabadusliitu antisemiitlikuks organisatsiooniks. Balti Vabadusliidu advokaat Jaak Treiman saatis lehele BVL juhatuse selgituse ja protesti. Selle tulemusena ajaleht oma 6. juunil ilmunud numbri esiküljel avaldas silmapaistvalt õienduse, et Balti Vabadusliit ei ole oma tegevuses olnud mitte antisemiitlik organisatsioon.

Üle 300 hukkus lennuõnnetusel

India reisilennuk, koos 329 reisijaga kukkus ja kadus Atlandi ookeani lainetesse, mitte kaugel Iirimaa rannast. Päästelaevad ja lennukid on veest välja püüdnud osa laipu, kohvreid ja lennuki osasid. Peetakse tõenäolikuks, et lennuk hukkus pommiplahvatuse tagajärjel.

Lennuk oli teel Kanadast Bombay'sse, Indias. Reisijateks olid peamiselt hindud Vancouverist, Torontost ja Montrealist.

„Meie Elu" toimetus ja talitus on suletud esmaspäeval, 1. juulil Canada Day puhul.

E.V. aukonsul Ernst Laur suri

21. juunil suri Los Angeleses Eesti Vabariigi aukonsul Ernst Laur. Ta oli sündinud 7. septembril 1920. Asus USA-sse 1951. a. ja töötas Los Angeleses E.V. aukonsul Olds'i juures. 6. veebruaril 1970 auasekonsul ja alates 7. juunist 1970 aukonsul.

Evald Mõisa Esto-88 üldjuht

Austraalia Eesti Seltside Liidu juhatus teatab, et A.E.S.L. Esindajatekogu erakorralisel koosolekul 9. juunil 1985 Melbournes, kinnitati ametisse ESTO-88 korraldava üldtoimkonna juhatus järgmises koosseisus:

Evald Mõisa — üldjuht, Bruno Metsar — informatsiooni juhataja (abijuht), Karin Adamson — informatsiooni juhataja abi, Kalju Piliste — majanduse juht (abijuht), Karl Heil — laekur, Inge Maganov — peasekretär, Kersti Nõgeste — vahendaja, Thomas Rossman — vahendaja, Leo Adamson — majutaja, Kai Simpson — raalimine. Esto-88 juhatuse ametlik aadress on: Estonian House, 43 Melville Road, West Brunswick, Vic. 3055, Australia.

Hõivatud lennuk seisab Beiruti lennuväljal

Terroristlike moslemi te poolt hõivatud TWA reisilennuk seisab Beiruti lennuväljal terroristide relvastatud kaitse all. Lennuki juhtkonda hoi takse kinni lennukis, kuid vabakslaskmata reisijaid, peamiselt ameeriklasi, hoitakse kinni mitmel pool linnas, et neid ei saaks vabastada mõne erikomando poolt julge haaranguga. Vastutasuks kinnipeetavate reisijate vabastamisele moslemid nõuavad 776 moslemi vabastamist Iisraeli vangistusest.

Iisraeli valitsus on teatanud, et tema on juba vabastanud suure hulga moslemeid, kes langesid Iisraeli väeosade kätte sõjavangidena, kui need ründasid Liibanoni. Valitsuse programmis on ka ülejäänute vabastamine lähemal ajal, kuid seda ei tehta mitte terroristide survel. Läbirääkimised reisijate vabastamiseks kestavad. Iisraeli valitsus on teatanud, et lähematel päevadel ta laseb vabaks 31 sõjavangi. Mässulised moslemid ei pea seda küllaldaseks ja nõuavad endiselt kõigi vangistuses olevate moslemite vabastamist. Shveitsi valitsus on lubanud hakata vahendajaks lennuki hõivajate ja Iisraeli valitsuse vahel. Loodetakse, et see ehk annab tulemusi.

Paavst kaitseb Poola dissidente

14. juunil Poola kohus mõistis „Solidaarsuse" juhid Adam Michnik'u, Vladislaw Frasyniuk'i ja Bogdan Lis'i kuni kolmeks ja pooleks aastaks vangi osavõtu pärast illegaalseks tunnistatud töölisorganisatsiooni tegevusest ja mässumeeleolu levitamise pärast rahva seas. Paavst Johannes Paulus II mõistis selle kohtuotsuse hukka. On kurb, et kommunistlikes maades karistatakse inimesi selle eest, mis teistel maadel on kodanike legaalseks õiguseks.

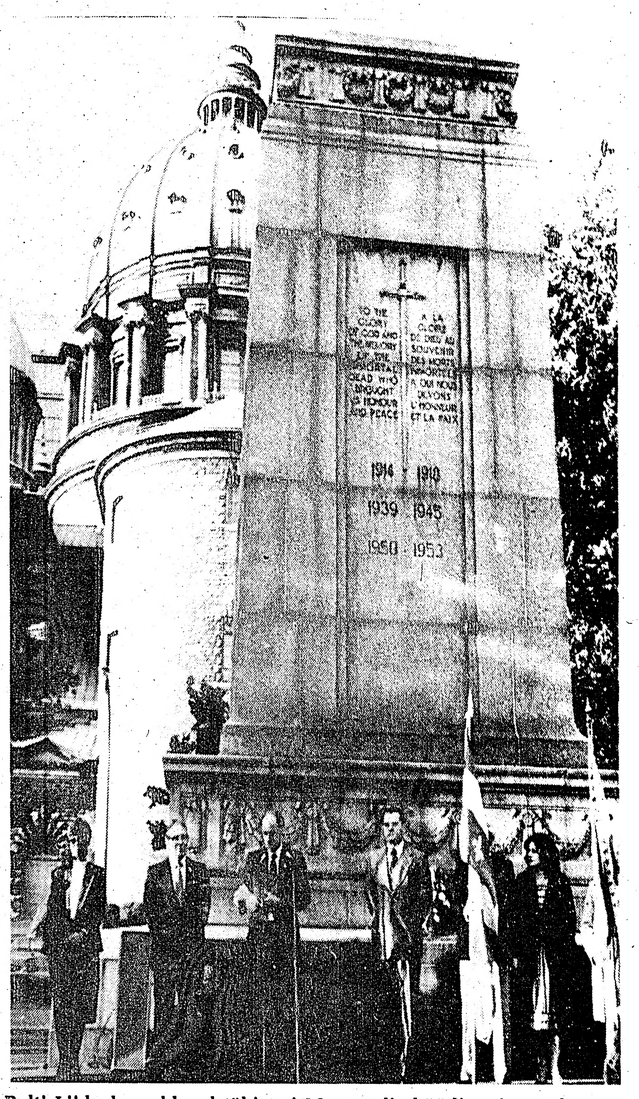

Balti Liidu korraldusel tähistati Montrealis küüditamise mälestuspäeva 13. juunil pärjapanekuga langenute mälestussambale Dominion Square'il ja õhtul jumalateenistusega Mary Queen of the World Catherdal'is. Pildil parlamendiliige Gerry Weiner kõnelemas ausamba ees, tagaplaanil kirik, kus peeti jumalateenistus. Foto – M. Sultson

Tunnustus eesti professorile dr. Rein Peterson'ile

Kolmapäeval 19. juunil oli York ülikoolis kevad-konvokatsioon. Silmapaistvalt tõsteti esile eesti professor dr. Rein Peterson, kes oli esimene väljaspool USA'd, kes sai Paul T. Babson professuuri, Babson College'is Bostonis.

Dr. R. Peterson on sündinud 1937.a. Tartus. Geislingeni laagrist asus Kanadasse, kus oli noorena ka eesti skautluses Montrealis.

PROF. DR. REIN PETERSON

Omab B. Eng. kraadi McGill ülikoolist, M.B.A. Western Ont. ülikoolist, ja Ph.D. Cornelli ülikoolist.

On kolme raamatu autor ja on kirjutanud arvukaid artikleid oma erialalt mitmetes teaduslikes ajakirjades, palju teaduslikke töid teinud ja loenguid pidanud nii Kanadas kui mujal.

Dr. R. Peterson on praegu Magna International kateedri professor York ülikoolis alates 1983.a-st ja direktor Entrepreneurial Studies programmis administratiivõpingute fakulteedis. Tema asutas ja oli direktor York Enterprise Development Centre'is 10 aastat.

On olnud York ülikoolis professoriks alates 1970 ja 1975—76 oli Associate Dean. Enne seda õpetas Columbia ülikoolis, Harpur College'is ja Western Ont. ülikoolis.

Dr. R. Peterson on aktiivne konsultant nii riigi kui ka era ettevõtetes, on direktor ja asutaja mitmes ettevõttes. Näiteks oli abiesimees Cape Breton Development Corp. 1980—82, konsultant World Bank, Indonesia, 1978, ja paljudel teistel kohtadel.

Kuulub Korp! Sakalasse, on abielus endise Mari Ann Paulusega, kes on doktor lastepsühholoogia alal. Neil on 2 last, poeg Michael Daniel ja tütar Jennifer Mai Charlotte.

Dr. Mari A. Peterson on olnud ka eesti gaidluses Montrealis ja kuulub Eesti Naisüliõpilaste Seltsi.

◍

Samal konvokatsioonil said magistri diplomid Tiina Järvalt ja Allan Liik, mõlemad majandus-administratsiooni alal.

M.J.

Juudid süüdistavad Balti ja Ukraina organisatsioone kampaanias OSI tegevuse vastu

Kanada komisjoni esimees Deschenes sõidab N. Liitu

USA massimeedias on äsja ilmunud järjekordne süüdistus organisatsioonide ja „gruppide" aadressil, kes üritavat tõkestada natsivastaseid aktsioone. Süüdistajaks on juutide „Anti-Defamation League of B'nai B'rith", milline 9. skp-l avaldas vastava rapordi. Selles on pressis ilmunud informatsiooni põhjal üteldud, et nad süüdistavad mitmesuguseid organisatsioone kampaanias takistada kohtuministeeriumi tegevust natsi-sõjakurjategijatena süüdistatud isikute suhtes.

40-leheküljelises rapordis seisab, et need grupid teevad antisemiitliku häälestusega propaganda pingutusi, püüdes halvustada või purustada (destroy) kohtuministeeriumis 1979.a. loodud eriinvestigeerimise asutuse, OSI tegevust.

Need grupid on emigrantide organisatsioonid ukraina, läti, leedu ja eesti päritolust liikmetega. Neist kaks kõige aktiivsemat on „Due Process in Queens" ja „The Coalition for Constitutional Justice and Security in Los Angeles".

Anti-Defam. Liidu ülemaaline kaasesimees Abraham Foxman ütleb, selles asjas oleme jõudnud punktini, kus kõik see on küllalt tõsine ja analüüsitud ning astume avalikkuse ette. Liidu raport märgib, et need grupid korjavad ka raha sõjakurjategijate kaitsmiseks ja saadavad kirju

(Järg lk. 3)

EESTI NOORED, TULGE
TEEME SPORTI
7–18 aastased

WINTARIO
AITÄH

SPORT LAAGER "85"
JÕEKÄÄRUL
AUGUST 3-10

võrkpall
jalgpall
tennis

kergejõustik
tervise rada

REGISTREERIMINE RAIVO REMMEL 759-7046

„MEIE ELU" — „OUR LIFE" — Estonian Weekly
Published by Estonian Publishing Co. Toronto Ltd., Estonian House,958 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada, M4K 2R6
Tel. 466-0951

Toimetajad: H. Rebane ja S. Veidenbaum. Toimetaja New Yorgis B. Parming, 473 Luhmann Dr., New Milford, N.J.,USA. Tel. (201) 262-0778.

„Meie Elu" väljaandjaks on Eesti Kirjastus Kanadas. Asut. A. Weileri algatusel 1950.

„Meie Elu" toimetus ja talitus Eesti Majas, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6 Canada — Tel. 466-0951

Tellimiste ja kuulutuste vastuvõtmine igal tööp. kl. 9 hm.—5 p.l., esmasp. ja neljap. kl. 9 hm.—8 õ., laup. kl. 9 hm.—1 p.l.

„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $40.00, 6 k. $22.00, 3 k. $15.50. USA-sse (US$) 1. a. $44.00, 6 k. $25.00, 3 k. $17.00. Ülemeremaadesse — 1 a. $48.00, 6 k. $26.00, 3 k. $19.00. Kiripostilisa Kanadas: 1 a. $28.50, 6 k. $14.25. Kiri- ja õhupostilisa USA-sse: 1 a. $30.80, 6 k. $15.40. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $58.00, 6 k. $29.00.

Üksiknumber — 75¢

Kuulutushinnad: 1 toll ühel veerul — esiküljel $5.50, tekstis $5.00, kuulutuste küljel $4.75.

Rahvusvaheline terrorism

Rahvusvaheline terrorism on tänapäeva poliitiline haigus, mis on rajatud hirmule ja mõrvale. Terrorism ilmneb peagu kõikjal üle maailma, kuid eriti poliitiliselt laetud paikades. Silmapilgu tulipunktis on reisilennuki hõivamine Ateenas ja terroriseerimine Beirutis umbes 40 USA pantvangist reisijaga. Terroristid nõuavad rohkem kui 700 sõjavangi vabastamist Iisraeli poolt, et siis vabastada omapoolsed pantvangid.

Mängus on Shi suguvõsa Liibanonis, Iisraeli valitsus ja oma kodanike saatuse pärast muresolev USA valitsus. Nii seisab terroristide väike relvastatud grupp vastu Iisraeli raskerelvastusele ja USA tohutule relvajõule. Kuid mängus on pantvangide elud ja terroristid dikteerivad just mida tahavad. Sellel malelaual on ülipingutav mõju ja lahendusena paistab vaid nõustumine terroristide nõudmistega.

See tegelik olukord ongi lahenduse raskuspunkt, sest mängus on pantvangide elud. Iga järgmine samasugune olukord kannab endaga kaasas identse järelduse. Ükskõik, milline on lahendus Beiruti juhule, peavad need, kelle käes on võim, organiseerima end nii, et terrorismi juhtumeid vähendada. See on kergem, kui juhtunu likvideerimine. Paistab nii,et kaugeltki kõik ei ole tehtud.

Praktilist sõda ei ole praegu olemas, kui välja arvata Afganistan. Kuid gerillasõda terrorismi näol on kõikjal. Kuid eriti seal, kus terroristidel on vaba tegevus maades, kes ei ole ühinenud teiste lepingumaadega, kes on ühinenud terrorismi vastu. Aastaid tagasi hõivati reisilennukeid Kanadast ja USA-st ja reisijad sõidutati Kuubasse. Mingisuguse arusaamise ja lepete tekkides on lennukite hõivamised siit kadunud ja ajutiselt näib olevat „rahu majas". Seega siis peavad valitsused püüdma vastavate lepete poole,e t vahejuhtumeid terrori alal vähendada või olematuks muuta.

Maad, millised ei ühine lepetega või ei soovi jälgida nende täpset täitmist, tuleb rahvusvahelisest kommunikatsioonist isoleerida ja lennuühendusi kasutavat publikut tuleb sellest informeerida koos soovitusega keelduvate maade ühendusi mitte kasutada. Võib olla poleks kõnealloleva lennuki hõivamist juhtunud, kui terroristidel polnuks võimalust kurseerida Beiruti ja Alzhiiri lennuväljade vahel.

Kuid rahvusvahelised lepped ei anna veel soovitud julgeoleku. Lennuk hõivati tegelikult Ateena lennuväljal, mis näitab, et sellel lennuväljal puudus vajalik lennukile tulijate skriinimine ja terroristid pääsesid peale koos oma relvadega. Tegelik sõda küll puudub, kuid terrorisõda on käimas. Teades seda, peavad maad tegema oma parima, et skriinimine oleks põhjalik ja relvastatud isikud hoitakse eemale reisilennukeist sajaprotsendiliselt. Selleks on lennuväljadel elektroonilised seaded, milledest reisijad ja pagas peavad läbi käima.

Jääb veel üle vägivaldne lennukeile sissetung, mille vastu ei aita ka elektrooniline kontroll. Selleks peab lennuväljadel olema relvastatud kaitse, kas politsei või isegi sõjaväelise aparatuuri kaudu. Ei aita üksikust politseinikust, sest terroriste võib olla mitu või rohkem. Politseivalve ei ole küllaldane ja on liiga kulukas. Sõjaväe relvastatud valve on otstarbekohasem, maksab vähem ja õpetab ka sõdurit tundma vastutust ühiskondlikul pinnal.

Lennukite sagedased hõivamised näitavad, relvastatud vahikomandod on möödapääsemata vajadus tsiviillennuväljadel. See kõik ei taga sajaprotsendilist kaitset terrorigruppide vastu. Ometi võtab see neilt suure vabaduse reisilennukite ülevõtmisel ja mitteasjaosaliste lennureisijate terroriseerimisel.

Et sarnased terrorigrupid on saanud üldse tekkida, on osalt ka asjaosaliste maade valitsuste süü hoiaku tõttu,et elatakse ohutul rahuajal. On aeg juba märgata, et kuigi sõjalist võitlust nähtavalt ei ole, siis ometi teostavad anarhistid rahu varjus oma sõjalist võitlust.

V.

LUGEJA KIRJUTAB

„Meie Elu" avaldab meelsasti oma lugejate mõtteavaldusi — ka neid mis ei ühtu ajalehe seisukohtadega. Palume kirjutada kokkuvõtlikult ja lisada oma nimi ja aadress. Toimetus jätab endale õiguse lugejate kirju redigeerida ja lühendada ning mittesobivuse korral jätta avaldamata.

Kas Vabadusfond unustati ära?

Ühest hiljutisest „Meie Elu" lühiteatest selgus, et Esto '84 lõppes suhteliselt suure majandusliku ülejäägiga — 280.000 dollarit. Ülejääji suurust silmas pidades võidakse kritiseerida, et piletihinnad oleksid võinud olla madalamad. Tuleb aga meeles pidada seda, et Ülemaailmsete Eesti Päevade läbiviimine on seotud suure majandusliku riskiga, kusjuures pea täiesti võimatu on ette näha võimalikku osavõtjate arvu. ESTO tulukus aga oleneb suurel määral osavõtjate arvust. Seda silmas pidades ei ole põhjust nurisemiseks.

Küll aga kerkib küsimusi seoses Esto '84 puhastulu jagamisega, eriti kuna teravalt silma paistab, et täiesti näib olevat ära unustatud meie vabadusvõitlus ja selle keskne kapital — Ülemaailmne Eesti Vabadusfond. Toetuste andmine üritusi läbi viinud organisatsioonidele on mõistetav, aga oleks äärmiselt kahetsusväärne, kui meie võitlus yabaduse taastamiseks kodumaal oleks kahe silma vahele jäänud.

Teatavasti on meie vabadusvõitluse ülemaailmseks koordineerijaks ja läbiviijaks Ülemaailmne Eesti Kesknõukogu,mille juurde on loodud Ülemaailmne Eesti Vabadusfond. Meie vabadusvõitlus saab olla edukas vaid siis,kui selle võitluse teostamiseks on olemas tugev majanduslik alus ja just sellise aluse saavutamiseks ongi loodud Vabadusfond.

Kuigi Esto '84 puhastulu oli suurel määral ESTO ürituste läbiviijate ja organiseerijate töö tulemus, siis ei saa ära unustada ka ülemaailmselt kokku tulnud publiku osa selle juures. Loogiline oleks publiku „osa" puhastulust annetada Vabadusfondile eestlaskonna ühise võitluse pidamiseks.

ILMAR REBANE

Teadaanne kanada eestlastele

I

Eestlaste Kesknõukogu Kanadas (EKN) XII koosseisu valimised peetakse ajavahemikul 22. augustist kuni 16. septembrini 1985. a.,viimane päev kaasa arvatud. Valimised toimuvad valijaile kättesaadetavais juhiseis ettenähtud korras.

II

Eestlaste Kesknõukogu Kanadas XII koosseisu kandidaatideks on üles seatud ja Valimiste Peakomitee otsusega 19. juunist 1985. a. kinnitatud järgmised isikud:

1.	Altosaar, Erik	Thornhill, Ont.	1945
2.	Altosaar, Peeter	Pointe Claire, Que.	1944
3.	Andre, Rein jun.	Toronto, Ont.	1962
4.	Aruja, Henny	Toronto, Ont.	1924
5.	Aruvald, Priit	Toronto, Ont.	1956
6.	Epner, Mati	Toronto, Ont.	1943
7.	Heinmaa, Tormi	Nepean, Ont.	1933
8.	Helde, Leida	Mississauga, Ont.	1934
9.	Hess, Markus	Toronto, Ont.	1953
10.	Heyduck, Tarmo	Jordan, Ont.	1950
11.	Isberg, Ülo	Toronto, Ont.	1952
12.	Jurs, August	Brantford, Ont.	1915
13.	Jõgi, Kalju	Toronto, Ont.	1927
14.	Jürima, Ülo	Toronto, Ont.	1922
15.	Kaljuste, Kadi Mai	Toronto, Ont.	1956
16.	Kerson, Stella	Toronto, Ont.	1920
17.	Kiilaspea, Enn	Toronto, Ont.	1932
18.	Kittask, Avo	Toronto, Ont.	1944
19.	Kivik, Jaak	Toronto, Ont.	1952
20.	Komi, Piret	Toronto, Ont.	1955
21.	Kopvillem-Heyduck, Katrin	Montreal, Que.	1959
22.	Kukk-Shewchuk, Ene-Ann	Ottawa, Ont.	1937
23.	Kuuskne, Enn Allan	Toronto, Ont.	1953
24.	Kängsepp, Alex	Toronto, Ont.	1925
25.	Leivat, Laas	Toronto, Ont.	1941
26.	Lepnurm, Enno	Vancouver, B.C.	1923
27.	Lindaja, Endel	Hamilton, Ont.	1925
28.	Lupp, Hans	Toronto, Ont.	1921
29.	Lupp, Maiki Andre	Toronto, Ont.	1957
30.	Madisso, Voldemar	Pickering, Ont.	1920
31.	Marits, Maldus	Vancouver, B.C.	1924
32.	Marten-Sehr, Reet	Toronto, Ont.	1949
33.	Moks, Raffi	Toronto, Ont.	1925
34.	Nõmmik, Tõnis	Toronto, Ont.	1933
35.	Pahapill, Johannes	Toronto, Ont.	1929
36.	Paluoja, Ruho	Toronto, Ont.	1947
37.	Pent, Walter H.	Ottawa, Ont.	1920
38.	Petersoo, Udo	Mississauga, Ont.	1934
39.	Puhvel, Martin	Dollard des Ormeaux, Que.	1933
40.	Roman, Kadri	Toronto, Ont.	1956
41.	Roman, Reet	Toronto, Ont.	1954
42.	Ruus, Jüri Mihkel	Toronto, Ont.	1949
43.	Salumets, Aksel	Toronto, Ont.	1920
44.	Saumets, Enn	Toronto, Ont.	1935
45.	Soolepp, Toivo	Toronto, Ont.	1952
46.	Soosaar, Jaan Olaf	Lawrencetown, N.S.	1941
47.	Toomes, Martin T.	Toronto, Ont.	1962
48.	Trei, Toomas	Toronto, Ont.	1950
49.	Vahtra, Mehis	Toronto, Ont.	1959
50.	Valge, Nikolai	Toronto, Ont.	1924
51.	Wallner, Jüri	Ottawa, Ont.	1939
52.	Õunapuu, Toomas	Toronto, Ont.	1946

Ülesseatud kandidaatide hulgast võib hääletada kuni 45 kandidaadile. Vastavalt saadud häälte arvule Valimiste Peakomitee teeb kindlaks, kes kandidaatidest osutub valituks EKN liikmeks ja kes jääb liikme kandidaadiks.

III

Proteste või kaebusi valimistel ilmnenud oluliste puuduste ja vigade kohta võib esitada Valimiste peakomiteele kolme päeva jooksul vastava olukorra ilmsiks tulekust. Protest peab olema Valimiste Peakomitee käes mitte hiljem kui 7 päeva pärast valimistagajärgede väljakuulutamist. Peakomitee otsus neis küsimusis on lõplik.

Valimismaterjalid (valimissedel koos nimelise tunnistusega ja tagastamisümbrik) saadetakse kõigile valijate nimekirja võetud isikuile augusti kuus 1985. a.

Valimistel omab hääleõiguse iga Kanadas elunev eestlane, kes 16. septembriks 1985 on saanud 18 aastat vanaks ja kes on võetud Valimiste Peakomitee juures peetavasse valijate nimekirja.

Igal hääleõiguslikul eestlasel on õigus kontrollida enda võtmist valijate nimekirja ja nõuda selle täiendamist kuni valimiste viimase päevani. Selleks tuleb pöörduda Valimiste Peakomitee poole kas kirjateel (aadressil: c/o Eestlaste Kesknõukogu Kanadas, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6), otseselt või telefoniteel (tel. 465-2219).

Soovitav on hääletada kohe pärast valimismaterjali kättesaamist. Valimiste viimane tähtpäev on 16. september 1985. a. kusjuures arvestatakse hiljemalt 17. sept. 1985. a. postitempleid kandvaid tagastamisümbrikke.

Torontos, 19. juunil 1985

EESTLASTE KESKNÕUKOGU KANADAS
Valimiste Peakomitee

Eesti Sihtkapital Kanadas
annetused, testamendi-pärandused ja mälestusfondid on tulumaksuvabad. Suunake oma annetused noortele ja teistele eesti organisatsioonidele
Eesti Sihtkapital Kanadas
kaudu tulumaksuvaba kviitungi saamiseks. — Eesti Maja, 958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

Brasiilia valitsus tunnistas Mengele surnuks

Brasiilia valitsus teatas, et arvestades São Paulo lähedal hauast väljakaevatud kontide ja pealuu laboratoorse uurimuse tulemusi ning kõiki teisi andmeid, ta on tunnistanud Josef Mengele ametlikult surnuks ja on andnud loa Mengele sugulastele laiba jäänused maha matta oma soovi kohaselt.

Iisraeli valitsus ei ole selle otsusega 100% päri. Valitsuse korraldusel tegutseb erikomisjon, kes peab langetama oma otsuse.

TORONTO LINN

TEADE JÄÄTMETE ÄRAVIIMISE KOHTA

KANADA PÄEV
esmaspäeval, 1. juulil 1985

Esmaspäeval, 1. juulil 1985. a. EI ole prügivedu.
Esmaspäevane (1. juuli) prügi viiakse ära teisipäeval, 2. juulil.
Teisipäevane (2. juuli) prügi viiakse ära kesknädalal, 3. juulil.
Ajalehtede ja suuremate esemete äraviimist EI ole kesknädalal, 3. juulil.
Palun hoidke oma ajalehed ja suuremad esemed kesknädalaseks prügiveoks 10. juulil.
Meeldetuletus: Torontos on 16 metalli ja klaasi ümbertöötlemise kogumispunkti. Märtsi kuus koguti 306 tonni ajalehti, 57 tonni klaasi ja 19 tonni metalli. Lisainformatsiooni saamiseks palun helistage 947-7742.

R. M. BREMNER, P. Eng., F.I.C.E.
Commissioner of Public Works
City of Toronto

Kiri Saksamaalt

Sõjaroimar Josef Mengele

GEISLINGEN („Meie Elu" kaastööliselt) — Saksa pressis põhjustab pikemat aega löökridu juba 40 aastat ennast Lõuna-Ameerikas varjanud dr. Josef Mengele, kellele pannakse süüks osalemine 400.000-nde vahialuse mõrvas Ausschwitzi koonduslaagris. Teda on jälitatud nii Saksa kriminaalpolitsei kui ka juutide jahikomandode poolt, kes on pannud preemiaks tabajatele välja 3 miljoni dollarise preemia.

Mengele tegutses sõja ajal Ausschwitzis, kus sorteeris raudteejaamas vahialuseid kas gaasikambr-

Mengele tegutses sõja ajal Ausschwitzis, kus sorteeris raudteejaamas vahialuseid kas gaasikambrisse või meditsiinilisteks, jõledateks eksperimentideks, mis lõppesid vahialuse surmaga.

Pärast sõda õnnestus Mengelel põgeneda Itaalia kaudu Lõuna-Ameerikasse, kus varjas ennast vale nime all peamiselt Paraguais ning operatsiooni abil muudetud näoga.

Nüüd teatasid ajalehed, et Mengele on uppunud 1979.a. São Paulos ning maetud sealsele kalmistule ühe austerlase nime all. Prokuratuuri otsusel avati hiljuti see haud ning põrm võeti kohtumeditsiinilisele uurimisele. Veel ei ole eksperdid kindlad, kas on tegemist Mengele põrmuga, ehkki hambad ja 1944.a. saadud vaagnaluu murre on identsed Mengelega. Seetõttu pole prokuratuur Frankfurdis lugenud veel asja lõpetatuks ning jaht temale käib edasi. Ehkki Freiburgis advokaadina tegutsev Mengele poeg Rolf Mengele lasi oma minija kaudu pressile Münchenis kinnitada, et laip on Mengele oma. Miks ta kuus aastat vaikis oma isa surmast ja politseid kaudselt ninapidi vedas, pole teada. Rolf Mengele lasi sellele küsimusele vastata lakooniliselt: „Ma ei tahtnud kahjustada isikuid, kellega mu isa lävis."

On loota, et lähem juurdlus toob asjasse selguse.

MUSTAD LAMBAD

Kuna haigekassad on kasvavate ravikulude tõttu pankroti lävel, on hakatud vaatama kassaarstide sõrmedele. Peaaegu igal nädalal võib lugeda ajalehtedest, et siin või seal on petnud kassaarstid haigekassasid sadade tuhandete markadega. Paljude arstide vastu käib juurdlus, mitmed vahistatud, mõned juba vangi mõistetud ja üks kahtluse all olnud arstide abielupaar läinud karistuse kartusel vabasurma.

Poliitmagasin „Stern", mis tegi omale „nime" võltsitud Hitleri päevaraamatu avaldamisega, tõi ühes viimases numbris pika artikli pealkirja all „Mis on meie arstidega lahti?" Artikli sissejuhatuses öeldakse: „Arstid ja apoteekrid teenivad läbilõikes kaugelt üle 100.000-nde marga aastas. Mõnele on sellest ikkagi veel vähe. „Friseeritud" haigetähtede ja *valeretseptidega petavad nad haige*kassasid miljonite markade ulatuses. Üks auväärne elukutse satub kahtluse alla." Suur foto nelja arstiga, kellel kirurgi suu- ja ninakaitse asemel tuhandemargane näo ees, illustreerib sissejuhatust pealkirja all „Silmakirjatsejad".

Artiklis on toodud üheksa arsti fotod, koos lühikese süükirjeldusega, kes kassasid petnud 140.000-ndest kuni kolme miljoni margani. Nende arstide kohta käib juurdlus.

Hiljuti toimunud arstide kongressil Travemündes oli kõne all ka kulude „plahvatus" tervishoiualal. Arstide organisatsioonide funktsionäärid soovitasid koormata patsiente omapanusega. Mustadest lammastest kolleegide peres ei olnud igatahes kuulda, ehkki Hammi prokuratuur väidab,et kulude tõus on tingitud arstide manipuleerimisest. Ka ei esitatud ettepanekuid, kuidas teha senist kassasüsteemi kontrollitavaks, millega saaks ära hoida pettused. Arste usaldatakse haigekassade poolt liiga palju. Range kontroll oleks hädavajalik.

-kk

Kõvem kontroll reisijatele

Kanada valitsus on teinud korralduse, et reisijad „põgenikke produtseerivatest maadest" peavad muretsema endile kohalikust Kanada konsulaadist viisa enne asumist Kanada lennukisse, ka juhul kui nende eesmärgiks ei ole peatuda Kanadas ja nad isegi ei tule Kanadas lennukist välja, kui see peatub siin ainult bensiini pealevõtmiseks.

Viisa omamist nõutakse reisijatelt, kes tulevad Afganistanist, Bangladeshist, Egiptusest, El Salvadorist, Guatemalast, Guajaanast, Indiast, Iraanist, Iraagist, Jamaikast, Liibanonist, Pakistanist, Sri Lankast ja Süüriast.

Toronto Karavan on käigus

Torontos algas 21. juunil 17. Karavan. See kestab kuni 29. juunini ja sellest võtab osa ligemale 50 paviljoni. Mõnel rahvusgrupil on rohkem kui üks paviljon.

Peale eestlaste ei võta sellel aastal Karavanist osa ka itaallased, hiinlased ja portugaallased, kokku umbes 20% Toronto elanikkonnast.

Frank Milleril on partei usaldus

Ontario provintsi üldvalimisel raskelt kaotanud progressiivsete konservatiivide partei valimispiirkondade juhatajad oma koosolekul 23. juunil Torontos avaldasid täit usaldust oma liidrile Frank Millerile ja avaldasid lootust, et te suudab partei ümber organiseerida lähemal ajal, taastada partei populaarsus valimisjaskonnas ja koostada partei uus platvorm esitamiseks valijaskonnale järgmistel valimistel.

Koosolekul Frank Miller esitas oma 8-punktilise kava, mille rakendamise varal ta loodab juba järgmistel valimistel liberaale lüüa ja konservatiivide valitsuse Ontarios taastada. Valimispiirkondade presidendid olid selle kavaga nõus.

TÖÖPAKKUMISED

OTSIME
KONTORITÖÖLIST
kes ka ingliskeelt valdab. Raamatupidamise oskus ja osavus computeritega eelistatud ● Helistada:
ROONEEM'S BAKERY
366-1205 ehk 366-3619

Tuleks alustada OSI tegevuse uurimist

Vabariiklaste pärimusgruppide nõukogude (Republican Heritage Groups) konverentsil Washingtonis D.C. võeti 18. mail üksmeelselt vastu resolutsioon, mille toome tõlkes:

ERILISTE UURINGUTE BÜROO

— **Kuna** Eriliste Uuringute Büroo (Office of Special Investigations ehk, edaspidi, OSI) oli loodud president Carter'i valitsuse poolt ühe Kohtuministeeriumi allasutusena selleks, et välja anda või maalt välja saata riikkondsusse vastuvõetud ameerika kodanikke, kes varemalt olid põgenenud kommunismi eest ja keda nüüd natside kaasatöötajaina süüdistatakse; ja

— **Kuna** OSI on ise möönnud, et asutuse peamiseks põhjustajaks öörata (ehk kellegi peale kaevata) ameerika kodanikke on N. Liidu valitsus ja et KGB, Vene salapolitsei, varustab asutust jooksvalt dokumentide ja tunnistajatega; ja

—**Kuna** OSI kaastööline KGB ei ole parem kui natside GESTAPO; ja

— **Kuna** riigikohtunikud Dickinson B. Debevoice, Thomas Tang, Norman C. Roettinger jt. on häbimärgistanud N. Liidu tunnistusi ebausaldatavaina; ja

— **Kuna** hoitakse ikka veel salajas Kohtuministeeriumi ja N. Liidu vahel sõlmitud kokkuleppe sisu arvatavate sõjakurjategijate kohtulikule vastutusele võtmise osas; ja

osas; ja

— **Kuna** OSI isikkonna koosseis on ühte vähemusrahvust soosiv; ja

— **Kuna** Välissõdade Veteranide 85. Üleriiklik Kongress pöördus Ühendriikide presidendi poole palvega algatada OSI uurimist; ja

— **Kuna** üle 100 NSA (Riiklik Lennunduse ja (maailma) Ruumi Haldus) teadlase, kes töötavad Redstone Arsenal'i ruumiprojektide alal Huntsville'is, Alabamas, esitasid presidendile palvekirja uuesti arutusele võtta endise kodaniku, teadlase Arthur Rudolph'i kohtuasi, kes juhtis Ühendriikide Saturn V Kuuprojekti ja keda OSI sõjaroimade süüdistuste pärast maalt lahkuma sunniti; ja

— **Kuna** avalik vaidlus OSI üle kestab paljudes suurlehtedes — The Washington Post, The New York Times, The Chicago Tribune, The Washington Times, The Cleveland Plain Dealer, The Register, The Los Angeles Herald-Examiner jt. — ning ülemaalistes TV- ja raadiokavades; seepärast siis

—**Võetagu vastu otsus,** (siin) Rahvuslikul Vabariiklaste Pärimusgruppide üleriiklikul Kongressil 18. mail, 1985, Hyatt Regency hotellis Washingtonis, D.C., paluda Ühendriikide presidenti viivitamata käiku panna uurimine OSI tegevuse kohta, mis kindlaks määraks, kas on rikutud kellegi kodanikuõigusi ning kas igal juhul ja täiel määral on järgitud ettenähtud kohtunorme kõigi isikute puhul, keda riigikohtud on süüdistanud, uurinud või kohtu ette toonud Ühendriikide põhiseadusliku õigusemõistmise rikkumise pärast; ja

— **Võetagu ka vastu otsus** esitada palvekiri Ühendriikide senatile viivitamata käiku panna avalik uurimine kogu OSI tegevuse kohta, hõlmates kõiki selle toimimisviise nii Ühendriiges kui ka väljaspool Ühendriike, nõnda et ameerika rahvas saaks olla täielikult teadlik OSI-st ja võimeline otsustama, kas sellised toimimisviisid on Ühendriikide julgeoleku parimates huvides.

Juudid süüdistavad . . .

(Algus esiküljel)

valitsusasutistesse, et nõrgestada OSI tegevust. Lisatakse, et kuna USA-l puudub kohtumõistmisõigus nende isikute kriminaalseks süüdistamiseks sõjapäevil sooritatud kuritööde eest, siis OSI otsib aluseid nende deporteerimiseks. Trükiste kaudu ja kirja teel riigitegelastele või pressile on see kampaania „haiglaselt varjatud antisemiitlik propaganda ja tüütav katse ajalugu ümber kirjutada."

ÜKS EESTLANE NIMETATUD

Jätkatakse, et need grupid ütlevad endid mitte antisemiitlikud olevat, ja et nende tegelik eesmärk on inspireerida Kongressi investigeerimist kohtuprotsessidele, mis on arendatud OSI kaudu ja kus on võidud rikkuda süüaluste õigusi. — Samuti, et nad ei ole sugugi mitte selle vastu, et otsitakse-selgitatakse sõjakurjategijaid, küll aga viisi ja eriti Nõukogude „andmete" kasutamise vatu USA kohtutes — mis on põhiliselt väär.

Antidef. Liit süüdistab nimeliselt leedulannat Rasa Razgaitist ja eestlannat Mari-Ann Rikkenit, kes on tegevad eelmainitud organisatsioones OSI tegevust piirava statuudi mõttes. Mõlemad teatasid, et nad on avaldanud omi isiklikke ja mitte org-ide ametlikke vaateid kirjades, mis nad on lähetanud pressile.

Mari-Ann Rikken on USA eesti ühiskonnas lugupeetud ja hinnatud isikuna Rahvuskomitee esinduskogu liige ja ERKÜ kohapealne esindaja Washingtonis, D.C., Balti-Ameerika Ühend. Komitees. Innuka inimõiguste küsimuste eest võitlejana viibis ta ka USA eestlaste delegatsiooni koosseisus Ottawas toimunud Helsingi Akti järelkonverentsil.

KA KANADAS

Stanley Oziewick kirjutab ajaleht „Globe and Mail" 10. juuni numbris, et mõned aktiivsed ukraina ja balti immigrantide grupid USA-s raskendavad sõjakurjategijate jälitamist ning kohtulikule vatutusele võtmist, nagu teatab juutide B'nai B'rith „Anti-Defamation League" (ADL) raport, mis avaldati New Yorgis.

Immigrantlike aktivistide tegevus on ühtlasi anti-semiitlik ja püüab kirjutada ümber ajalugu, ignoreerides põhilisi fakte juutide massilises mõrvamises (Holocaust). ADL raport nendib teravat arvamiste lahkuminekut USA kohtuministeeriumi eriosakonna (OSI) tegevuse kohta, juutide organisatsioonide ja immigrantide organisatsioonide vahel. See on võtmas plahvatavat iseloomu juutide organisatsioonide ja mõnede Ida-Euroopa immigrantide organisatsioonide vahel. Nendel lahkarvamistel võib olla eriline mõju olukordadele Kanadas, kus samasugune, kuigi vähem tuline vahekord on kujunemas pärast seda, kui Kanadas moodustati föderaalvalitsuse korraldusel komisjon kohtunik Jules Deschenes eesistumisel sõjaaegsete kuritegude ja nende tegijate avastamiseks ning vastutusele võtmiseks.

DESCHENES SÕIDAB N. LIITU

Komisjoni esimehel Jules Deschenes'il on kavas sõit Nõukogude Liitu, et kohapeal saada süüdistavat materjali Kanadas elavate sõjakurjategijate kohta.

Kanadas ja USA-s mõned ida-eurooplaste organisatsioonid väidavad, et N. Liidust saadud tunnistused võivad olla poliitilist laadi valeinformatsioon nõukogudevastaste isikute halvustamiseks. Nende usaldatavus on küsitav.

ADL esindaja Winnipeg s, David Matas avaldas omalt poolt teate selgitamaks, et ADL raport sisaldab punkte, mille kohta ei peaks vaidlusi tekkima Kanadas. Nendeks on antisemiitsus, ajaloo revisionism ja argument, nagu tähendaks sõjakuritegudes süüdistatute saatmine N. Liitu selle korra tunnustamist okupeeritud Balti riikides ja Ukrainas. Samuti ei saa tulla kõne alla argument, et N. Liidust saadav süüdistusmaterjal ei ole usaldatav ainult sellel põhjusel, et see on saadud N. Liidust. ADL tuleb hoida, et Kanadas ei leiaks aset selline vaheleségamine etniliste organisatsioonide poolt sõjakurjategijate selgitamisel ja süüdimõistmisel nagu Ühendriikides. ADL raport on hoiatuseks, et Kanadas vaidlused sõjakurjategijate karistamise kohta ei veniks nii pikaks nagu USA-s.

KA KANADAS ERIKOMISJON

Mitmed parlamendiliikmed ja Desche nes komisjon on saanud hulgaliselt kirju ja telegramme, milles ollakse vastu N. Liidust saadud süüdistusmaterjalide kasutamisele arvatavate sõjakurjategijate süütegude selgitamisel. Need kirjad ja telegrammid on põhjustanud suurt ärevust juutide seas. ADL-l tuleb nõuda, et kohtunik Deschenes'i komisjon soovitaks Kanada valitsusel moodustada sõjakurjategijate selgitamiseks ning karistamiseks samasugune erikomisjon, nagu on USA kohtuministeeriumi erikomisjon OSI.

Sellise komisjoni moodustamist Kanadas ei pea õigeks Kanada Ukrainlaste Komitee Toronto osakonna endine esimees Orest Rudzik. Sellise erikomisjoni moodustamine Kanada kohtuministeeriumi juurde oleks Rudzik'i arvates väga halvaks pretsedendiks.

OSI esimees USA-s, Neal Sher vastuväitena on märkinud, et tema komisjon teaduslikult analüüsib ning hindab kõiki N. Liidust saadud süütõendeid ja arvestab ainult neid, mis osutuvad usutavaiks. Ühe OSI komisjoni nõuniku, Mihhael Meigheni arvates ukrainlased ja balti rahvaste liikmed, kes on otseselt kannatanud Nõukogude okupatsiooni all, on väga häiritud ja arvamisel, et kõik, mis tuleb N. Liidust, on saadetud komisjoni eksiteele vedamiseks. Tema arvates erikomisjon ei peaks omistama tähelepanu sellistele süütunnistustele, mis tulevad N. Liidust kellegi isiku allkirjaga tõestatutena. Meie ei taha saada tembeldatud mingisugustuseks nõiajahi (witch hunt) pidajateks ja mingisuguste gruppide süüdistajateks sõjakuritegudes.

Kirjutise lõpus on märgitud, et ühiselt Eestlaste Kesknõukogu Kanadas, Läti Rahvuslik Föderatsioon ja Leedulaste Ühiskond Kanadas, nõuavad, et sõjakurjategijate üle kohut tuleb mõista Kanada seaduste kohaselt.

„Estonia 21" — uus „Estonia" võidusõiduautode seerias, mille kujundas Raul Sarap.

Eestlased parimad võidusõitjad N. Liidus

Tallinna tehas toodab maailmaklassi kuuluvaid kiirautosid

Laialt tuntud tehniline ajakiri „Popular Mechanics", mis ilmub New York'is, avaldas oma detsembri (1984) numbris jutu ühelt eestlaselt, kes elab Tallinnas. Ajakirja leheküljel nr. 8 on temast väike ülevaade: Tema nimi on Margus Kuuse ja ta on üks väga vähestest Nõukogude Liidus, kes kirjutab autodest ja autotehnikast. Ta on eestlane ja elab Tallinnas , oma maa pealinnas. Margus Kuuse töötab tehnilise ajakirja juures, mille nimi on „Tehnika ja Tootmine".

Ajakiri „Popular Mechanics" esitab Margus Kuuse jutu leheküljel 86. See käsitleb võidusõiduautosid ja võidusõidusporti Nõukogude Liidus, tuues esile, et parimad võidusõidusportlased seal on eestlased.

Tallinnas asub võidusõiduautode tehas, nimega „TARK", mis on üks suuremaid Euroopas, ehitades kuni 70 võidusõiduautot aastas. 1918. aastast alates on seal tehtud ligi 1000 autot, mis asetab selle samale tasemele kui kuulsad inglise Lola ja March'i tehased.

Pärast sõda viisid venelased Saksamaalt saagina ära Venemaale võimsad saksa võidusõidumasinad (mis olid olnud sakslaste propaganda teenistuses) ja ehitasid endile nende eeskujul suure ja vägeva 12-silindrise auto, nimega „Sokol". Neil ei olnud aga oskustega juhte, et seda elukat taltsutada — ja mürakas lükati kuuri alla.

Nüüd kasutatakse seal võidusõiduks 4- silindrisi üheistmelisi kiirautosid, mida ehitab „TARK". See mudel on „Estonia 20", mis on lihtne ja voolujooneline ja maksab umbes $9.000.

Et aga võistelda välismaa parimate vastu, ehitas „TARK" veel mudeli „Estonia 21", mis hoiab ennast suure kiiruse juures paremini maa ligi. Sellega võistlevad parimad juhid N. Liidus: eestlased Toomas Napa, Raul Sarap ja Avo Soots.

VÕIDUSÕIT N. LIIDUS

Nõukogude Liidu võidusõidu autod on kolmes klassis. Noorim klass (Formula Junior) kasutab 350 kuupsm. (cc.) õhujahutusega mootorratta mootoreid, kuid need asendatakse tulevikus arvatavasti automootoriga, mis on üheliitrine (mootori silindri mahult) ja veejahutusega.

Järgmine klass kasutab 1,3-liitrise mahuga Lada mootoreid, mis annavad umbes 85 hobujõudu.

Kolmas klass (Formula 3) on tippklass. Selles on lubatud kahe-liitrise mahuga mootoreid, millede surve suhe (compression ratio) on 10:1. N. Liidus on aga raske saada mootoreid, mida saab puurida suuremaks kui 1,85 liitrit. Seepärast kasutatakse 1,6-liitrist Lada mootorit, mis puuritakse suuremaks; ja pannakse Lääne-Saksa karburaator peale. Nii saadakse 140 — 150 hobujõudu.

Kord katsuti hobujõudu suurendada, keevitades Lada mootorile suuremad silindrid peale. Siis pandi veel külge neli kolbi (piston), mis võetud 500 kuupsm. (cc.) suuruselt Jawa mootorratta mootorilt. — See aga lõppes äpardusega.

Seni on võidusõidurajad N. Liidus olnud lihtsalt maanteed või pargiteed, mis võistluse ajaks suletud liiklusele. Neid on Minskis, Kaunases ja Tallinnas. Leningradis oli võidusõidutee tänavatel ümber Kirovi staadioni.

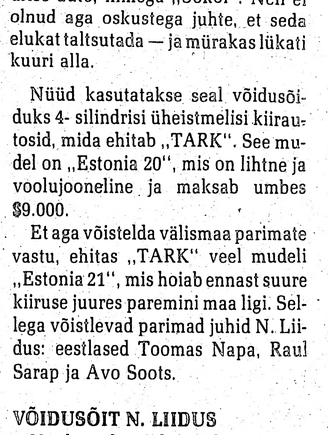

Avo Soots oma võidusõiduautoga.

Esimene alaline võidusõidurada N.Liidus ehitati Riias. Hiljem tehti neid veel Kiievis ja Tbilisis. Ehitamisel on neid Minskis, Kaunases ja Tallinnas. (Viimane on Margus Kuuse kodust jalutamise kauguses.)

Autovõidusõit kavatsetakse N. Liidus viia alaliste radade peale, kuid mootorrataste võistlused jätkuvad maanteedel.

Võidusõitjad N. Liidus on nimeliselt amatöörid, kuid riik maksab kõik võidusõiduklubide kulud: nagu autod, bensiin, õli, tööriistad ja isegi võistlejate trasnpordikulud, hotelli arved ja toit.

Võidusõiduautode rattakummid tuuakse enamasti Läänest. Formula 3 kasutab Dunlop'i, Goodyear'i ja Michelin'i kumme. Järgmine klass kasutab Tsehhoslovakkia Barum'i ja Vene Prostor'i kumme. Noorim klass kasutab Bridgestone kumme. Autoralli sõitjad saavad enamasti Pirelli autokumme.

Ka muud tuuakse Läänest, nagu Gastrol'i õli, Champion'i süüteküünlad (sparkplugs), Britax'i kaitserihmad, Bell'i kiivrid jne.

SOODUSTUSED

N. Liidu võidusõitja peab maksma ainult oma kiivri ja tulekindla võistlus-ülikonna eest — mõlemad küllaltki kallid välismaa esemed. Suuri auhindu seal võitjatele ei ole. Paljud head juhid kuluta vad aga oma aega ja raha, töötades oma masinate kallal, muutes ja parandades neid (kuigi masinad kuuluva õieti klubile — ja selle kaudu riigile).

Esindus-võistkonna liikmed saavad N. Liidus soodustusi ja mõnel parimal juhil on alalised mehhaanikud. Enamus juhte teevad aga ise oma masinatöö, õhtuti ja nädalalõppudel, peale elukutselist paevatööd, ja nende mehhaanikud ja abilised on vabatahtlikud — sõbrad ja kaastöölised, kes aitavad nädalalõppudel.

Kuulutlus (advertising) on N. Liidus algastmes ja seal ei olda kindlad selle eesmärkides. Ida-Saksa filmitööstus ORWO ja lambitehas NARNA on küll esinenud võidusõiduautode rahaliselt toetajatena, mille eest saavad oma kuulutuse autole. Enamasti on aga seal autodel ilutsevad kuulutused ja märgid („decals") lihtsalt hinnalised mälestusesemed Läänest.

Kuna N. Liidus ei saa juhtida võidusõiduautot ilma ametliku autojuhi loata, siis on autojuhid sealses juunior klassis (Formula Junior) üle 20-ne aasta vanad ja kolmanda klassi (Formula 3) mehed tihti üle 30-ne, ja tippmehed umbes 35. Seal loodetakse aga, et tulevikus pääsevad sinna ka nooremad. Kavatsusel on ka võidusõidujuhtide kool. Üldiselt on sealsel võidusõitjal üsna pikk tee juuniorklassist tippklassi.

Togliatti tehas (kes teeb Lada autosid) kavatseb teha ühe tugevama mootori-tüübi, mis tõstab hobujõudu ja kiirust. Raul Sarapil on kavas läänepärane kevlar-karbon autokere järgmisele Estonia-auto mudelile.

Rahvusvaheline võidusõidu organisatsioon „FISA" soovib laiendada oma „Formula Mondial" klassi nii ida kui lääne poole Pariisist. „Loodame ka sellest osa võtta," lõpetab Margus Kuuse.

Riias olid rahutused

GEISLINGEN („Meie Elu" kaastöölis elt) — Nagu alles nüüd saksa ajalehtedele teatavaks saanud, leidsid Riias maikuul aset suuremad löömingud läti ja vene noorte vahel. Põhjuse selleks andis 9. mai, mil venelased tähistasid suure lamendiga Teise maailmasõja lõppu ja Läti allutamist.

Enamuses 14—16-aastased läti noored jagasid sel puhul plakateid ja lendlehti, milledel nõuti vene okupantide lahkumist Lätist. Seepeale ründasid neid nõukogude noored. KGB arreteeris üle 300 läti noore, keda kuulati tundide kaupa üle.

Rängad löömingud läti ja vene noorte vahel toimusid ka ööl 14. ja 15. mail, mil said vigastada arvukad noored. Arvatakse, et oli ka surmaohvreid. Teatavasti oli 15. mai Lätis ametlikuks pühaks.

Löömingute tagapõhjana näevad vaatlejad kasvavat venestamispoliitikat Lätis, mis ilmneb eriti lasteaedades ja koolides. 1979. a-l teostatud rahvaloenduse andmeil oli lätlaste arv ainult 38,3 protsenti elanikkonnast.

Läti inimõiguslased kardavad, et venelaste juurdevool kasvab veelgi, kui hakatakse ehitama allmaaraudteed Riias. Sellele projektile rakendatakse ainult venelasi.

-kk

ontario place

SUVEPIDUSTUSED!

Pühitseme koos Canada Päeva.
See kestab terve nädalalõpu.

Järgmisel nädalalõpul on suur suvepidu Ontario Place'is. Ühislaulud, tantsud ja suurim Canada Päeva ilutulestik ja laseri-efektid Canada sünnipäeva ja meie endi 15. aastapäeva pühitsemiseks.

Soodsaimad hinnad
Foorumis on kolmepäevane pidustus Canada sünnipäeva puhul.
Laupäeval, 29 juunil, kell 5.00 ja 9.00 p.l.,
The Members only "Happy Together"ringreis 1985 esitab legende kontserdis.
The Turtles esitab **Flo ja Eddie, The Grass Roots, The Buckinghams: esimene ülemaailmne ringreis 15 aasta jooksul.**
Gary Lewis and The Playboys
kaastöös 590/CKEY-ga
Pühapäeval, 30 juunil, kell 3.00 ja 8.30 p.l.,
Gladys Knight ja The Pips
kaastöös CKFM 99.9-ga.
Esmaspäeval, 1. juulil kell 10:30 hommikul
The "But, I'm just a Kid" Show
— esitakse Children's Hour Productioni poolt.,
11:45 hommikul
Jim ja Rosalie
– kaastöös CHFI-FM 98-ga
5:00 kuni 9:45 p.l.,
CFGM 1320 Country Music Raadio Opry North
kaastegavad **Carroll Baker** ja külalisesinejad **Ian Tyson, Albert Hall, Harold MacIntyre, C-Weed, David Thompson, Terry Carisse & The Opry Norh Band**

Molson Canadian Waterfall Showplace
Tantsi kaasa rütmile või lihtsalt puhka meie restoranides. East Island Village.
Terve nädalalõpp.
Iga 90 minuti tagant kella 11:00 hommikul kuni 6.30 p.l.,
"Young & Alive"
Ontario Place tervitab ülemaailmset Noorte Aastat tantsu ja lauluga.
Laupäeval, 29. juunil, kell 10.00 hommikul kuni 1.00 p.l.,
The Spitfire Band
Tantsige orkestri muusika saatel
Palju muud!
Varsti avatakse „Wilderness Adventure Ride", ühinge meiega 5. juulist kuni 7. juulini „Great Jazz On The Lake."
Külastage Carlsberg Championship Team and Wagon Suvemaja.
Nautige „A freedom to Move"
— Uus IMAX film liikumisest
— Vancouveri Expo '86 teema, näidatakse tulevikku juba täna meie Future Pod'is.

Piiramatud võimalused
CANADA PÄEV, esmaspäeval, 1. juulil lõpeb suure mürtsuga! Taevani ultuv ilutulestiku finaal ja laseri efektid kell 10.00 õhtul — nähtaval igal pool Ontario Place'is. Tulge ja nautige.

Üksikasjalisemaks informatsiooniks palun helistage (416) 965-7711
955 Lakeshore Blvd West, Toronto, Ontario Canada M6K 3B9
A Crown Corporation of the Government of Ontario.
Ministry of Tourism & Recreation
Claude F. Vennett, Minister

ONTARIO yours to discover!
INTERNATIONAL YOUTH YEAR 1985
For the fun of it–630-3933 for info.

LÕPLIK VÄLJAMÜÜK

Äri müügi puhul on veel ainult 4 nädalat omada erakordselt odava hinnaga, mis kunagi enam ei kordu, tiigipuust söögitoa lauad, toolid, seinariiulid, mööbliriided jne.

RUTAKE!

Asukoht on lõunapool Eglintoni ja 1 blokk lääne pool Victoria Park'i.

Aadress: H. VÄHER, 73 JONESVILLE CRES.

Tel. 445-8454

Tunnid on laupäeviti kella 11.00–5.00-ni või kokkuleppel.

Oodatakse 100 000 külalist

10 000 noort koguneb jamboreele

Eesti skautide ettekanded pühapäeval, 7. juulil

Eesti skautide esindusüksus Kanada skautide kuuendale jamboreele asub teele järgmise nädala kolmapäeval, see on 3. juulil. Teekond on seekord lühike, sest jamboree toimub Lõuna-Ontario südamikus — Guelphi järve-ääres. Laagrikoha lähedus Torontole ja teistele eestlaste keskustele provintsis võimaldab kaasmaalastele erakordse võimaluse tutvuneda Kanada skautide suurlaagriga ja seal tegutsevate eesti poistega. Pealegi, kus jamboree on avatud külalistele iga päev, sissepääs on tasuta, kuid parkimine maksab kaks dollarit.

Skaudisõbrad külastavad jamboreed kindlasti rohkem kui ühel korral. Külalistel on võimalik jälgida igat laagri programmi. Programm haarab niisuguseid alasid, nagu ujumine, tulevikumaailm (raalid, robotid, satelliidid), Kanada pargid, arheoloogilised väljakaevamiskohad, filmid, veemängud, vanaaegsed mängud, tegevus maailmaruumis (järele aimatud), naljamängud, tegevus ülikergete lennukitega ja inimest kandvate õhupallidega, tegevus parandustöökodades (muruniitja, mootorratas, auto), sõit tuulelauaga ja palju muud.

Jamboree lõpeb 12. juulil, kuid eesti poisid lahkuvad päev varem, s.o. 11. juulil.

100 000 KÜLASTAJAT

Jamboree avamine on neljapäeva, 4. juuli õhtul. Avatseremoonia algab kell 19.00 lennudemonstratsioonidega Guelphi järve kohal. Kell 20.00 10.000 noort ja paarituhandeline teeninduspersonal kogunevad peaväljakule, kus toimub kell 20.15 jamboree ametlik avamine ja ettekanded esinejailt igast Kanada nurgast. Pearõhk neis esinemistes on akrobaatikal, tantsul ja muusikal.

Külaliste arv jamboreel arvatakse tõusvat sajatuhandele. Vastavalt sellele on tehtud pikaajalisi ettevalmistusi nii jamboreel kui ka Guelphi linnas, eeskätt muidugi transpordi ja toitlustamise osas. Peale parkimise jamboreel on võimalik veel parkida Guelphis The Willow West Mall'i parkimisplatsil, mis asub Hanlan Parkway'l. Ärikeskus võimaldab tasuta bussisõidu jamboreele ja tagasi (väljaarvatud pühapäev).

4. juulil on võimalik kohata Kanada peaskaudiga Governor General Jeanne Sauve ja 6. juulil Kanada astronaudiga Marc Garneau.

Kuidas pääseb jamboreele? Kõik teed viivad sinna, kuid siiski mitte kõik. Parem on sõita mööda maanteed nr. 401 kuni maanteeni nr. 6, mida mööda sõita põhja suunas kuni maanteeni nr. 7 ja sellega itta (parem pööre) kuni Victoria Road, siis pöörata vasakule ja jälgida teejuhiseid C.J. '85. Jamboree asukoht on Victoria Road ja Township Road 6 ristumiskohal.

EESTI SKAUTIDE LAAGRIKÜLA

Kuidas leida eesti skautide laagriküla? Jamboree on jagatud all-laagritesse (subcamp). Meie poiste all-laager asub kahe „subcamp'i" nimedega ELK ja BEAVER vahel. Eesti laagriküla väravaks on viikingi — laeva puri, millel kiri „ESTONIA". Väravas lehvivad Kanada vahtralehe ja Eesti sini-must-valge lipud. Laagriküla leidmist kergendab ka ümbruskonna lagedus.

Pühapäeva, 7. juuli pärastlõunal toimuvad ka meie poiste ettekanded läheduses asuval programmiväljakul. Informatsiooni selle kohta saab Eesti laagrikülas.

Kolmapäeval, 10. juulil on jamboreel hundude päev, millest võtavad osa ka eesti hundud ja nende vanemad. Rongiga sõitjail on võimalik saada VIA RAIL kaudu 40% hinnaalandus. Iga hundu saab kingi, märgi ja väikemeeste jaoks on eritegevus.

Jamboree külastajail on soovitav riietuda sportlikult vastavalt ilmastikule, erilist rõhku pannes mugavatele jalanõudele maastikul liikumiseks. Pikniku pidamise ja toiduostmise võimalused on olemas.

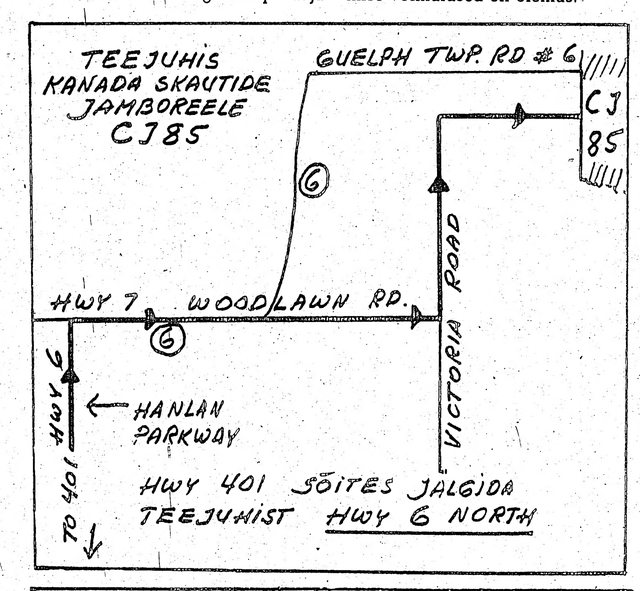

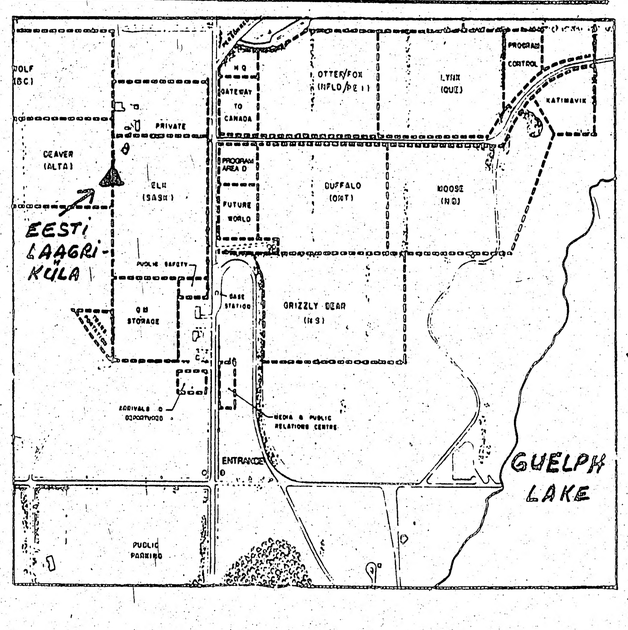

Sopran Hilda Sepp laulab küüditamispäeva jumalateenistusel Hamiltoni läti kirikus. Foto — A. Woode

Küüditamispäev Hamiltonis

44 aastat tagasi Balti rahvaste elus asetleidnud traagiliste ja kannatuslikkude sündmuste meenutamiseks toimus ühine jumalateenistus pühapäeval, 16. juunil Hamiltoni läti kirikus, eestlaste korraldusel ja õpetaja Tõnis Nõmmiku organiseerimisel.

Teenistuse alguseks kanti kirikusse kolme rahvuse lipud, millised avatalituse kestel jäid altari ette auvalvesse ja selle järele asetati hoidikutesse.

Liturgilise teenistuse pidasid — lätlaste osas õp. Karl Kuskevics ja eestlaste osas õp. Tõnis Nõmmik.

Nagu teada, on Küüditamispäeva tähistamine Hamiltonis viimastel aastatel toimunud peamiselt kirikliku teenistusena. Kuna siinsete leedulaste usundiks on katoliiklus — eestlastel ja lätlastel aga luterlik veendumus, siis on leedulased teistest eraldunud, pidades mälestusteenistust omaette. Torontos elunev leedu luteriusu õpetaja Zilinskis, kes möödunud aastal siin jutluse pidas, ei saanud sel korral tulla. Küll aga täitis leedulaste osa teenistusel Jaak Kübara abikaasa Ruth, kes on leedulanna ja kes luges ette apostliku kirja (epistli). Leedu lipu kandjateks olid sümboolselt üks eestlane ja üks lätlane.

Solistina esines Hilda Sepp, laulides K. Raidi „Igatsus" ja G.F. Handeli „O Lord". Organistiks oli J. A. Grinvalds.

Päevakohase jutluse pidas äsja usuteaduse instituudi lõpetanud Helmut Anniko, kes oli kohale saabunud Winnipegist, kus ta tegutseb sealse eesti koguduse õpetajana. Oma ingliskeelse vaimuliku kõne teemaks oli õpetaja võtnud inimlikud kannatused. Ta ütles, et rasked katsumised ja hädad on etendanud olulist osa ristiusu arengus, aidates süvendada inimeste usulisi tõekspidamisi hea ja halva tunnetuse kaudu. Nii laskis kõikvõimas Jumal oma enda poja surra ristisurma piinadesse. Ka olid usumärtrite tagakiusamised ristiusu algaegadel ilmselt nendeks teguriteks, mis aitasid kaasa selle usu nii laialdasele levikule ja püsimisele.

Vaadeldes 14. juuni küüditamist usulisest seisukohast, aitab see meis esile tõsta elu sügavamat mõtet. Samuti võib ka öelda, et meie omad senised masendavad elamused ja isiklikud kannatused on üsna tühised selle kõrval, mida on tulnud taluda nendel, keda võõras võim vägivaldselt on vedanud Siberi sunnitöölaagritesse.

Teadete osas õp. Kuskevics luges ette südamliku tervituse, mis oli saabunud Küüditamispäeva puhul Edith Hyder'ilt, kes praegu elab Sault Ste Marie's. Edith Hyder sai populaarseks paguluse algaastatel oma raadioettekannetega baltlaste probleemide kohta. Ta omab palju sõpru Hamiltonis elavate balti rahvaste liikmete hulgas.

A.W.

VÄLISKATUSE JA KORSTNA PARANDAMINE

Tasuta eelarve. Soome ehitajad. Helistage Veli Salminen'ile, tel. 492-1351.

Esto '84 majandusaruanne esitatakse Peakomiteele 27. juunil

Aasta tagasi Torontos toimunud Esto '84 majandusaruanne on nüüd välisrevidendi poolt läbi vaadatud ja esitatakse Peakomiteele koosolekul, mis peetakse neljapäeval, 27. juunil algusega kl. 7.30 õ. Eesti Majas.

Koos koosolekukutsega ajalehtedele saadetud informatsioonis ütleb abiesimees Endel Aruja, et Esto '84 ülejäägi „jagamist" ei ole olnud, küll on aga juhatuses juttu olnud ülejäägi otstarbekohasest kasutamisest.

„Ajalehes nimetatud, või selletaolised, summad ei ole mitte Esto ülejäägi jagamine, vaid organisatsioonidega enne programmi vastuvõtmist tehtud kokkuleppe täitmine. Need summad ole Esto ülejääk. See kokkulepe oli, lühidalt öeldult: kõik „ametlikud" Esto üritused loovutavad teatud protsendi oma sissetulekust Esto üldkulude katteks. See protsent oli 12 ja 25 vahel, sõltuv ürituse iseloomust (kas „lõbustus" või „kultuurne") ja kes kannab riski. Peale kulude väljamaksmist järele jäänud ürituse ülejääk kuulub kokkuleppe kohaselt seda korraldavale organisatsioonile reservatsiooniga, et tarbekorral sellest võib mahaarvamisi teha teiste ürituste puudujääkide katteks.

Iga suurürituse aruannet oodatakse kärsitusega, eriti siis, kui on ülejääki. Mahuka arvepidamise joondeajamine laekuri ja majandus-abiesimehe vabast ajast on aegavõttev toiming, kuigi peamine viivitus tekib alati hilinenud arvete ja eriosakondade aruannete ootamisega. Võrreldes teiste suurürituste pole Esto '84 mitte kõige aeglasem. Kahju ainult, et see kipub jääma suve jalgu. On ju meil ees ka peremehe, Sihtasutus Eesti Päevad Kanadas, peakoosolek."

PLANEERIGE PRAEGU

oma maja remontimist.

Remontimine Ontarios on praegu lihtsam kui kunagi varem.

Plaanitsege juba praegu oma muutuvate majutamisvajaduste jaoks. Ükskõik, kas vajate rohkem ruumi, rohkem mugavusi, või soovite lihtsalt teha uuendusi, remont peab täitma kõik vajadused. Remont on praktiline ökonoomiliselt tasuv viis oma kodu mugavust tõsta, samal ajal anda tööd ja teenistust kogu provintsi ulatuses.

Ontario valitsus on teinud remontimise kergemini kättesaadavaks majaomanikele. Oleme lisanud eri remontimise osa oma ehitusmäärustikku ja välja mõelnud uusi viise tööde majandamiseks nägu näiteks „RenoLoan". Et aidata teid planeerimisega, oleme avanud „Ontario Renovation Information Centre".

Kui teie kodus on võimalik teha täiendusi, astuge meiega ühendusse väärtusliku informatsiooni saamiseks. Kirjutage aadressil: Ontario Renovation Information Centre, 16 Howland Road, Toronto, M4K 2Z6. (Materjal on saadaval ainult inglise ja prantsuse keeles).

Ministry of Municipal Affairs and Housing
Ontario

KIRJANDUS ☐ KUNST ☐ KULTUUR

Kolm kogu esseid Felix Oinaselt

„Kalevipoeg kütkeis" (1979), „Vargamäe tõde ja õigus" (1984), „Studies in Finnic Folklore (1985)

Kolm põhjalike uurimuste tulemusel sündinud tüsedat esseedekogu (248 - 272 - 220), kokku 59 uurimust rahvaluulest, mütoloogiast, kirjandusest, „Kalevalast", rahvaluulelistest välismõjudest, „Kalevipojast", isiku- ja rahvapärasustest jne., kokku 740 lehekülge vähema kui 6 aasta jooksul oma igapäevase õppetegevuse, paljude uurimisreiside, muude lisakohustuste jne.kõrval on saavutus, millele ei ole käeulatuses kõrvutavat.

Prof. FELIX OINAS

Kuigi üks osa esitatud materjalist on varem kas ilmunud ajakirjades või valminud ettekandeiks teaduslikel konverentsidel, on autor neid kõiki teoste jaoks uute andmetega täiendanud. Juba nende kättesaadavaks tegemine samade kaante vahel on kõrgelt hinnatav. Kasutatud allikmaterjal hõlmab loeteluna iga teose kohta üle 200 tiitli, kõnelemata materjali hankimiseks ja võrdlevaks läbitöötamiseks mitme riigi raamatukogudes ja arhiivides kulutatud kuudest. Kaks esimestena nimetatud teost on varustatud sisuselgitava ingliskeelse kokkuvõttega iga artikli kohta, viimasena Suomalaisen Kirjallisuuden Seura väljaandel Helsingis k.a. mais ilmunud „Kalevala" 150.a.juubelile pühendatud ingliskeelsele „Studies in Finnic Folklkore'le" on kirjutanud sisutiheda järelsõna Helsingi ülikooli rahvaluuleprofessor Matti Kuusi.

Kuigi siin esimesena nimetatud esseedekogu tiitliks on „Kalevipoeg kütkeis" (kirj. Mana, 1979), on selles esitatud esseedest pühendatud otseselt „Kalevipoja" teemadele ainult 3 esimest, teistes aga pöördutud rahvaluule- ja kirjandusuurimuste joonel korduvalt tagasi „Kalevipoja" juurde. Erilist tähelepanu selles kõigile *kergesti loetavas kogus* pälvivad uurimused setu rahvaluulest, tshuudide endamatmisest, haldjaist ja tontidest, A. Kitzbergi „Libahundi" rahvaluulelisest taustast ning Lutsu ja Tuglase mõnede tööde prototüübistikust. Teos lõpeb hea ja selgitava artikliga kahekeelsusest, mille kohta autor oma saatesõnas ülearuse tagasihoidlikkusega märgib, et kuigi see „õigupoolest ei mahu selle kogu raami, on (see) toodud... manitsemiseks, et me võõrsil oma emakeelt ei unustaks". Sellisel manitsusel on teretulnud koht kõikjal.

Ainult Vargamäele ei ole pühendatud ka lühiesseid ja laaste (arvult 28) sisaldav „Vargamäe tõde ja õigus" (Välis-Eesti/EMP, 1984). Tammsaare suurromaan on siin vaatlusaluseks temaatikaks kolmele esseele (3-5), ülejäänus — nagu märgib ka autor — tullakse selle juurde korduvalt tagasi, kuid vaatlusaluseks üldiselt on rahvaluule ja eesti kirjandus, kusjuures „on püütud välja pääseda Balti ruumi piiratusest ja vaadelda meie kirjanduse ja rahvaluule ühendusi... võimalikult globaalses ulatuses". Ka selle kogu materjalidest on osa varem laialipaisatult ilmunud, nüüd aga täiendatud. Teos algab ülevaatega sellest, kuidas kirjanikud (mitte ainult meie vaimsed loojad) kirjutavad ja kuidas sünnib inspiratsioon. Samal teemal muide on oodata autorilt ulatuslikumat teost. „Tõe ja õiguse" täpsemaks mõistmiseks on suure väärtusega uurimuslik artikkel Vargamäe tõest ja õigusest mõlema naabri juures ja „Häbi- ja süüprintsiip „Tões ja õiguses"".

Teose teises osas — kokku 14 artiklit ja laastu — kohtame taas Kalevit ja ta poega tervelt 6 essees, alates Kalevi tarkuseraamatuga (10) ja lõpetades artikliga „Kalevipoja" looja surmapäevaks. (15). Teose ülejäänud osa on pühendatud rahvaluulele ja mütoloogiale ulatuslikus mõõtmes rahvuslikult kui ka laiemalt. Sellele lisanduvad artiklid Johannes Aaviku estetismist ja meie emakeele ilust. Raamat lõpeb artiklite ingliskeelse sisukokkuvõttega ja kasutatud allikmaterjali loeteluga, kumbki neist 12 lehekülje ulatuses.

Kolmas esseedekogu, nagu juba nimetatud, on ingliskeelne ja ilmunud Soomes. Selle kirjastajaks oli Finnish Literature Society Helsingis koos Research Institute for Inner Asian Studies of Indiana University. Kuigi „Kalevala" juubeliteosena raamatu 14 artiklist enamikus käsitletakse soome rahvaluulet ja eepikat, vaatleb juba väljaande esimene peatükk (Finnic folklore, mõiste „finnic" olles siin kasutatud soome-ugrilises tähenduses) oma 10-nel lehekülva kuratliku veevaimu nimeks. Kahjuks ei arvestanud prof. Andrus Saareste omal ajal selle jäära-ohvri venelist päritolu, vaid esitas oma „Kaunis emakeeles" (Lund 1952, lk.lk. 11-13) selle mitmesse sugukeelde tõlgituna näitena meie hõimukeelte omávahelisest sugulusest.

Kui oleme peatunud selles linnulennulises ülevaates F.J. Oinase kolme esseedekogu juures koos, siis johtub see vajadus nende sisuterviklusest. Et teostest üks ingliskeelsena viib meid teadlaste ja huvitatute rahvusvahelises peres pikki sajandeid tagasiulatuvalt rahvaste loova vaimu laiemasse ringi, on autori väsimatuse ja ainehuvi suur tulemus. Jääb tõsiselt soovida, et meie noorem akadeemiline pere mitte ainult ei piirduks ingliskeelse „Studies"-koguga tutvumise ja selle levikule kaasaaitamisega, vaid leiaks selle kaudu ka ise tee eestikeelsete kogude juurde. Eriti suurt tähtsust omab see käesoleval, soomlaste „Kalevala" — ja läti rahvaluule vanaisa Kristjan Baronsi-aastal.

Analüüsinud Kalevipoja karistusepisoodi kui iseseisvat eepost miniatüüris (tema saatmist allmaailma), märgib F. Oinas (Vargamäe tõde ja õigus, lk. 134) muuseas: „Lõppepisood on võetud oluliselt meie oma rahvaluulest, aga tugevasti tihendatud. Ent lisagem kohe: kõik selle kesksed motiivid on rahvusvahelised. Nagu me oleme korduvalt rõhutanud, on rahvaluule oma olemuselt internatsionaalne ja valdavas osas laenatud. Aga see ei mõjuta tema väärtust ega tee teda halvemaks või paremaks. Meie jutustajate ja rahvalaulikute ülesandeks on olnud võõras ainestik vastu võtta ja meie oludele kohandada." Selle lähem tundmaõppimine on iga haritlase endaarendamise kurveliselt raskel teekonnal suur samm edasi. Edasi — vaimse silmaringi kujuneva laienemise suunas. Kolm kõnealust esseedekogu oma põhjalikkuse ja täpsusega on siin väga tugevaks juhtivaks käeks.

JOHANNES KAUP

„EESTLASED KANADAS II"

raamatusse trükitav ettetellijate nimekiri suletakse alates 15. JUULIST S.A.

Koguteose hind ettetellimisel $20 ja saatekulu Kanadas $1.00, mujal $3.00. Hind pärast ilmumist $29, pluss saatekulu.

Raamat on samas formaadis ja köidetult nagu koguteos „EESTLASED KANADAS".

Tellimised saata: „EESTLASED KANADAS", c/o E. Kuris, 2 Jocelyn Cres., Don Mills, Ont. M3B 1A2, või tellida Toronto Eesti Majas EKN büroos Priit Aruvallalt või Abistamiskomitee kauplusest. ● Tshekid kirjutada KANADA EESTLASTE AJALOOKOMISJONI nimele.

Eesti Õpetajate Keskühingu tegevusest

STOCKHOLM — Eesti Õpetajate Keskühingu nõukogu pidas oma aastakoosoleku Stockholmi Eesti Algkooli ruumides. EÕK nõukogu, asukohaga Stockholmis, on koosnenud seni Rootsis asuvate õpetajate organisatsioonide esindajaist. Välissekretäriks aga on preagu Enn Saluveer, asukohaga Cambridge'is. Keskühingul on ühendus ja koostöö eesti õpetajate koondistega teistes maades. Tähtis osa informatsiooni- ja ühenduslülina on Keskühingu häälekandjal „Bülletään", mis levib koondiste liikmeskonnale, kes ühtlasi on Keskühingu liikmed, ja eesti koolidesse üle maailma. Sellel kevadel ilmus ajakirja 33. number. „Bülletään" sisaldab huvipakkuvat ka üldsusele väljaspool õpetajate ringkondi, eriti lastevanematele, mida võib kogeda viimastki numbrit lugedes.

Nõukogu avaldas oma koosolekul erilist tänu Herman Rajamaale tema teenete eest ajakirja toimetajana, haridustegelasena ja eesti õpetajate organiseerijana.

Edu ühe organisatsiooni tegevuses oleneb teatavasti võimekaist juhtidest, kuid samuti ka energilistest kaastöölistest. Sellele mõteldi vaikse hetkega Villiam Mulla mälestuseks. Lahkunud koolimees Villiam Muld oli Keskühingu üks asutajaid ja nõukogu liige pikkade aastate jooksul.

Koosolek kinnitas aruanded, eelarve ja uue tegevuskava. Sealt võiks märkida, et Keskühing oli Enn Saluveeri kaudu esindatud IFTA ja FIPESO (rahvusvaheliste alg- ja keskkooliõpetajate ühingute) aastakongressidel Lissabonis 1984.a. suvel. Torontos leidis 9. juulil samal aastal aset eesti õpetajate IV ülemaailmne konverents.

Ivar Paljak on koostanud kavandi ülemaailmseks koostööks eesti õppevahendite väljaandmisel. Kavand on välja saadetud vastavatele organisatsioonidele.

Keskühingu m.a. tegevuskavas oli muu hulgas eesti rahvusliku kasvatuse ja õpetuse aluste ning eesmärgi fikseerimine. Herman Rajamaa poolt sõnastatud ettepanek on samuti tutvumiseks ja seisukohavõtuks laiali saadetud.

Juhatuse valimisel jäi suurem osa liikmeid endiselt oma ametisse. Esimeheks valiti edasi Henno Kirikmäe, abiesimeheks Johan Ungerson, sekretäriks Paul Laan, välissekretäriks Enn Saluveer, sekretäride abideks Edith Kotka-Nyman ja Meemo Mäelo, laekuriks Marje Lund, „Bülletääni" talituse sekretäriks Tiiu Nurk (uus), arhivaariks Leida Sulg. Juhatusliikme kandidaadiks valiti Udo Juuno. Revisjonikomisjoni valiti endises koosseisus tagasi: Anne-Mari Asker, William Grossthal ja Hilda Marand. „Bülletääni"toimetajaks on edasi Herman Rajamaa.

Toimetusele saadetud kirjandus

„KRATT"

„Kratt" on Kotkajärve teataja, millest ilmunud juba 23 numbrit. Toimetajaks on Ü. Soots. Kevadnumbri kaheksalt leheküljelt peegeldub eluolu sellel looduskaunil eesti skautide maa-alal, kuid ka muud, mis võiks huvitada skautlikke noori, nende vanemaid ja neid, kes omavad seal suvilaid.

Aga ka paljusid teisi, kes andnud oma panuse Kotkajärve ehitamisel ja korrastamisel või külastanud seal toimunud laagreid.

ILMUNUD

Uku Masing

„KIRSIPUU VARJUS"

(luuletusi 1948–49)

„Maarjamaa", Toronto 1985.

Hind $12.00

Posti teel tellides lisandub saatekulu.

●

Saadaval eesti keeles

SOOME RAHVUSEEPOS

„KALEVALA"

Koostanud Elias Lönnrot

Kordustrükk August Annisti tõlkest 1959.

Symposia Press, New Jersey, 1982.

Hind $53.00

Posti teel tellides lisandub saatekulu.

●

Koguteos

HEINO SUSI

„Metsaülikool 1967—1982"

Hind $25.00

Postiteel tellides lisandub saatekulu

MÜÜGIL

„MEIE ELU" talituses

958 Broadview Ave.

Toronto, Ont. M4K 2R6

„MEIE ELU"

laupäeviti suletud juuni, juuli ja augusti kuudel.

Toronto Linn

Tähtis teadaanne kinnisvaramaksude maksjatele

Peaksite nüüd olema saanud 1985 lõpliku kinnisvaramaksu arve. Kui Teie pole seda veel saanud, siis helistage 947-7115 või kirjutage: Tax Collector, City Hall, Toronto M5H 2N2 või külastage niipea kui võimalik: Tax Information Counter, Main Floor, City Hall.

Pidage meeles, isegi kui te ei ole saanud maksuarvet, olete siiski vastutav maksmise eest. Neli viimast 1985 aasta maksuosa tuleb tasuda 17. juunil, 15. juulil, 15. augustil ja 16. septembril.

Makse võib tasuda raekojas esmaspäevast kuni reedeni, kell 8.30 hommikul — 4.30 p.l. või igasse panka Suur-Toronto ulatuses või postiteel raekotta. Tshekid kirjutage „The Treasurer City of Toronto" nimele.

Teie täpne maksmine soodustab Torontot, et see oleks hea linn elamiseks ja tööks. Maksud toetavad alg- ja keskkoole, linna tuletõrjet, prahi äraviimist, lume koristamist, parkide ja mänguväljakute korrashoidu ja linna ülalpidamist, ning Suur-Toronto politseiabi, ühiskondlikku abi, laste hoolekannet ja kiirabi.

G. H. Clarke
City Treasurer

Sport

Masterite meistrivõistlustel

Kaheksale eestlasele 26 medalit

Helgi Pedel parandas oma maailmarekordi kõrgushüppes

Kanada masterite kergejõustiku meistrivõistlustest, mis peeti 8.-9. juunil Oshawas, võttis osa 177 võistlejat, nendest 8 eestlast. Võistlused peeti vanusegruppides. Eestlased võitsid kogusummas 17 kuld-, 8 hõbe- ja 1 pronksmedalit. Helgi Pedel saavutas uue maailmarekordi kõrgushüppes ja Karl Trei 80 m tõkkejooksus uued „Canadian Open" ja „Canadian Native" rekordid.

EESTLASTE TAGAJÄRJED

Helgi Pedel, 60-64 gr., võitis kolm kuldmedalit, tulles esimeseks kõrgushüppes — 1,16 m, uus maailmarekord, kuulitõukes — 8,15 m ja kettaheites — 19,28 m.

Art Jaago, 55–59 gr., võitis kolm kuldmedalit ja kaks hõbemedalit, tulles esimeseks odaviskes — 30,80 m, kettaheites — 30,78 m ja kuulitõukes — 10,94 m. Tuli teiseks raskusheites — 9,45 m ja vasaraheites — 26,48 m.

Ermo Kulmar, 70–74 gr., võitis ühe hõbemedali tulles teiseks 400 m jooksus — 79,52.

Jaan Lents, 60–64 gr., võitis kaks kuld- ja ühe hõbemedali, tulles esimeseks teivashüppes — 2,60 m, kuulitõukes — 11,19 m, tuli teiseks kettaheites — 35,96 m.

Uno Limit, 60–64 gr., võitis ühe kuldmedali tulles esimeseks 5000 m kõndimises — 29.31,02.

Valdo Sadul, 60–64 gr., võitis ühe kuld- ja kolm hõbemedalit tulles esimeseks 400 m tõkkejooksus – 77,74 ja teiseks 400 m jooksus — 64,30, kaugushüppes — 4,14 m ja kolmikhüppes — 8,72 m.

Theo Vellend, 60–64 gr., võitis ühe pronksmedali tulles kolmandaks 200 m jooksus — 33,60. Tuli neljandaks 100 m jooksus — 15,51, kaugushüppes — 3,61 m ja kolmikhüppes — 7,21 m.

Karl Trei võitis seitse kuld- ja ühe hõbemedali. Tuli esimeseks 80 m tõkkejooksus — 17,09, uus „Canadian Open" ja „Canadian Native" rekord, kõrgushüppes — 1,20 m, kaugushüppes — 3,67 m, kolmikhüppes — 7,68 m, odaheites — 25,0 m, kuulitõukes — 9,48 m ja kettaheites — 28,14 m. Tuli teiseks 100 m jooksus — 15,81.

Ilm oli päikesepaisteline, kuid tuuline. Võistluste korraldus oli hea.

HARALD RAIGNA

INGRID FAIRBROTHER
Foto — H. Raigna

Ingrid Fairbrother meister bädmintonis

Ontario 1984.a. tippsportlaste austamisel selgus uue eesti sportlasena Ingrid Fairbrother, keda austati kui ühte parimat badmington imängijat Kandas. Ta tuli Ontario kolmekordseks ja Kanada kahekordseks meistriks 1984.a.

Ingrid Fairbrother on sündinud sportlaste perekonnas, kus ta ema (eestlanna), isa ja vanem vend on tennisemängijad, kuuludes Boulevard klubi liikmeskonda. Alustas badmingtoni-mänguga samas klubis kaheksa-aastasena ja juba kaks aastat hiljem alustas võistlemisega samas klubis omavanuste tütarlastega, kus saavutas oma esimese võidu. 13-ne aastasena alustas pideva treeninguga ja 14-ne aastasena tuli Ontario meistriks üksikmängus 14 a. vanusegrupis. 1983.a. saavutas Ontario meistritiitlid üksik-, paaris- ja segapaarismängus (poiss ja tütarlaps). 1984. a. saavutas uuesti Ontario meistritiitlid kolmel alal ja samal aastal Kanada meistrivõistlustel Vancouver'is saavutas Kanada meistritiitlid üksik- ja paarismängus.

Treenib 5 korda nädalas ja kahel viimasel aastal on võtnud osa Calgary's peetud ülekanadalisest treeninglaagrist.

H.R.

OTSE Stockholmis

STOCKHOLM — Esimene OTSE toimus 1982.a. mai lõpul ja oli eesti noorte järelkajastus õnnestunud ESTO-le. OTSE nimigi on tagurpidi ESTO. Nüüd kolm aastat hiljem korraldatud OTSE oli kavastatud taolistel alustel kui eelmine ja õnnestus hiilgavalt.

Suvistepühade ajal toimunud noortefestivalile sai osaks algava suve kolm otse eksplosiivselt säravat päikse-päeva ja üks vihmapäev. Need, kes ei saanud festivali tõttu sõita oma suvituskohtadesse, võisid end trööstida sellega, et pakutud programm oli kvaliteetne, nooruslik, uudne ja hoogne.

Nelja päeva kestel viidi läbi 13 üritust ja neist oli osavõtjaid kokku umbes 1700, kusjuures OTSE noorte ja vanemate sõprade tuumik oli kohal tihti kõigil üritusil.

OTSE ürituste päämisteks tegevuspaikadeks olid seekord teaterkino „Fågel Blå" Skeppargatanil kuni 250 istekohaga ja restoran „Falstaff" Stockholmi vabasadama piirkonnas, kus toimus õhtune kabareelik tegevus, mahutavusega kuni 350 osavõtjat.

„TEATAJA"

KALLIST ISA, VANAISA JA VANA-VANAISA

KRISTJAN KALMET'it

sündinud 9. novembril 1895 Eestis
surnud 1. juunil 1985 Elliot Lake'is

mälestavad sügavas leinas

HILJA, AINO, VIIVI ja HANS
perekondadega

VAIKSELT LAHKUS KÕRGES EAS MEIE ARMASTATUD ÕDE JA TÄDI

mag. pharm. LINDA M. KIIPSAAR

sündinud 28. novembril 1897 Tartus
surnud 17. juunil 1985 Montrealis

Leinavad kurbuses

õde ALICE LATTIK perekonnaga Montrealis
õde MARTA SAKS perekonnaga Kodumaal

ARMAST

BORIS KODASMAA'd

mälestavad kurbuses

ENDISED ROLPHTONI HYDRO TÖÖKAASLASED
ühes abikaasadega

OOTAMATULT LAHKUNUD ARMAST ABIKAASAT, ÕEMEEST JA ONU

BORIS KODASMAA'd

leinavad kurbuses

ABIKAASA
ASTA ja HERB
DAVID, ROBERT ja HARRY

ARMAST KAUAAEGSET SÕPRA

BORIS KODASMAA'd

leinavad kurbuses

ristipoeg TOOMAS RAJA
SIINA ja MEINHARD KOPA
ERIC KOPA
ILME, MATI ja MAILIIS METSIS
ELSI ja GARY NASU
HELGA RAJA

Kõik on kaduv,
aga mälestus püsib.

ARMAST KAUAAEGSET SÕPRA

BORIS KODASMAA'd

surnud 1985 Oakville'is

mälestavad sügavas leinas

KAAREL ja VALVE TALI
JOOSEP ja ERIKA KIIK
ARNOLD ja NIINA KIVI
EVALD MIDENBRIT

KIRIKLIKKE TEATEID

EELK PEETRI KOGUDUS
817 M. Pleasant Rd.,
Toronto, Ont. M4P 2L1
Praost Andres Taul. Tel. 483-4103
Kantselei tel. 483-5847
Õpetaja Edgar Heinsoo
Tel. kodus 283-9387
Tel. kirikus 483-6848
Organist dr. Roman Toi

JUMALATEENISTUS pühapäeval, 30. juunil kell 11 hommikul. Teenib õp. Edgar Heinsoo.

JUMALATEENISTUS pühapäeval, 7. juulil kell 11 hommikul. Teenib õp. A. Taul.

Õp. E. Heinsoo on puhkusel 5. juulist – 4. augustini.

KOGUDUSE KANTSELEI on avatud teisipäeviti kl. 10.00—18.00 ja neljapäeviti kl. 12.00—15.00.

ÕPETAJA KÕNETUNNID on juulikuul neljapäeva õhtuti kell 6–8; muul ajal telefoni teel 483-4103.

EELK TORONTO VANA-ANDRESE KOGUDUS
383 Jarvis St. Toronto, Ont.
M5B 2C7
Õp. Udo Petersoo
3714 Beechollow Cres.,
Mississauga, Ont. L4Y 3T2
Tel. 624-6128 või 625-5930
kirikus 923-5172
Organist pr. Asta Mitt
Koorijuht pr. Asta Ballstadt

Pühapäeval, 30. juunil pikk nädalalõpp — jumalateenistust ei ole.

Pühap., 7. juulil JUMALATEENISTUS kell 7 õhtul.

Pühap., 14. juulil JUMALATEENISTUS kell 7 õhtul.

Pühap., 21. juulil VABAÕHU-JUMALATEENISTUS Jõekäärul, algusega kell 11 hommikul.

Pühap., 28. juulil JUMALATEENISTUS kell 7 õhtul.

ÕPETAJA SUVISED KÕNETUNNID (juulis ja augustis) neljapäeviti kell 6—8 õhtul ja pärast jumalateenistusi.

Kiriku kantselei on avatud neljapäeviti kell 10–4.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
883 Broadview Ave.
Jutl. Kaljo Raid
36 Bards Walkway, Willowdale,
Ontario M2J 4T9
499-6488

„VABADUSE KUULUTUS" RAADIOSAATED IGAL PÜHAPÄEVAL
kell 3—3.30 p.l.

Pühapäeval, 30. juunil kell 11 hommikul JUMALATEENISTUS. Kõneleb H. Eller, tšellomuusika, leivamurdmine. Kell 6 õhtul kuulutuskoosolek, K. Raid.

TORONTO EMMANUELI EVANGEELNE KOGUDUS
21 Swanwick Ave. Tel. 698-5645
Pastor Allan Laur
72 Appleby Cres.,
Markham, Ontario L3R 4L2
Tel. 477-6248

Pühapäeval, 30. juunil kell 3 p.l. JUMALATEENISTUS. Kõneleb dr. Mart Leesment. Laulavad Leesmenti noored. Misjoni ohver. (Buss E. Kodust kell 2.15 p.l.).

EESTI VABAKOGUDUS TORONTOS
20 Thorncliffe Ave. Tel. 463-6223
Jutlustaja E. Saraoja
Kirik: 562 Jones Ave. Tel. 461-2077

Pühap., 30. juunil kell 11 h. JUMALATEENISTUS. Teenivad H. Sepp ja E. Saraoja.

Kolmap., 3. juulil kell 7.30 õ. PIIBLI-PALVETUND ainel: Joh. ev.

Pühap., 7. juulil Tallinna Vabakoguduse 80. aastapäeva tähistamise JUMALATEENISTUS hommikul kell 11. Teenivad K. Raid ja E. Saraoja. Laulab naisansambel. Kohvilaud.

Kolmap., 10. juulil PIIBLI-PALVETUND.

Pühap., 14. juulil kell 11 h. vabakoguduste ühine KALMISTUPÜHA York'i kalmistul, sektsioon N.

Montreali Võitlejate Ühingu uuendatud juhatus

Montreali Eesti Võitlejate Ühingu aasta-peakoosolek peeti 22. mail Jaani kiriku saalis väheldase osavõtjate arvuga (ca. 30%).

Koosolekut juhatas esimees, Endel Ruberg, kelle ettepanekul leinaseisakuga mälestati möödunud tegevusaasta vältel lahkunud kaasvõitlejaid: Vello Kumarit, Erich Kõivu ja Alfred Sulet. Kõik kolm olid Vabadussõja veteranid.

Aasta tegevusaruandes mainis esimees algatusi, millede läbiviimine traditsiooniliselt on kujunenud Ühingu ülesandeks, nagu Vabadussõja alguse tähistamise aktus, mis toimus 28. novembril 1984 ja kus peakõnelejaks oli dr. Tiit Kauri Rootsist, kuid loetles ka teisi rahvuslikke ettevõtteid, mille kordaminekule Ühingu liikmed kaasa aidanud olid, nagu Võidupüha pühitsemine Lättemäel, küüditatute mälestamine Kanada Väljakul Montrealis jne.

Ühingu poolt annetatud rändauhinna aasta parimale eesti keelt kõnelevale täienduskooli õpilasele võitis möödunud aastal Kristjan Puhvel.

Ühingu tulude-kulude aruande, mille kohaselt tegevusaasta lõpuks oli kassas raha $1000,00, esitas laekur Elmar Ani. Revisjonikomisjoni poolt (Nikolai Karklin ja Eugen Ulk) revideeritud aruanne kinnitati koosoleku poolt ja laekurile avaldati tänu tehtud töö eest.

Eelseisva aasta tegevuskava esitas abiesimees Ülo Ojamaa. See sisaldas peaasjalikult samade algatuste kordamist, mis möödunud tegevusaastal aset leidsid ja mis aruandes loeteldud olid.

Peeter Möldre soovitas võtta kaalumisele Vabadussõja lõpu ja Tartu Rahulepingu sõlmimise tähistamise võimalusi tulevikus. See mõte leidis koosoleku poolt üksmeelse heakskiidu.

Valimiste tulemusena kujunes Ühingu juhatuse koosseis eelseisvaks aastaks järgmiseks:

Ülo Ojamaa — esimees, Nikolai Karklin — abiesimees, Peeter Möldre — kirjatoimetaja, Elmar Ani — laekur ja A. Lehesalu — ametita liige.

Revisjonikomisjoni valiti Toivo Sillaots ja Eugen Ulk.

Esindajaks Kanada Eesti Võitlejate Ühingute Liitu valiti Peeter Möldre.

Läbirääkimiste all õp. Heino Laaneots avaldas arvamust, et kuna Montreali eestlaskonna arvulise vähesuse tõttu oleks Eesti dissidentide abistamiskomitee loomine siin ebapraktiline, siis tuleks montreallastel oma abistamistööd teha otse Stockholmi komitee kaudu.

Koosoleku lõpul tänas Ülo Ojamaa lahkuvat esimeest, Endel Rubergi, tehtud töö eest ja soovis talle õnne ja edu oma uues asukohas, Torontos.

- ts -

Tage Erlander surnud

Rootsis suri 21. juunil 83-aasta vanuses endine peaminister Tage Erlander. Ta oli peaministriks 23 aastat ja kujundas Rootsist heaoluriigi, mis on läinud väga kalliks maksma. Rootsil on suured riigivõlad ja tulumaks väga kõrge. See on suurema sissetulekuga isikute juures kuni 80% puhtast sissetulekust.

New Yorgis õnnistati 14 eesti noort

NEW YORK — Suured rahvuslikud sündmused, nagu seda on Eesti Vabariigi aastapäev, jõuluõhtu jumalateenistus ja taolised erakordsed pidulikud päevad, toovad New Yorgis kokku viimastel aastatel 400 eestlase ümber. Varem oli see arv 700—800 piires, küündides väga harva tuhandeni. Ilusal kevadisel Nelipüha päeval kogunes Manhattanil asuvasse Lexington Ave. kirikusse üle neljasaja eestlase, et elada kaasa pühalikule leeripäeva jumalateenistusele, kus praost Rudolf Kiviranna poolt õnnistati 14 noort, kellest 5 olid tütarlapsed ja 9 poeglapsed.

Esimene eesti leeriõnnistamine selles suures ja väärikas luterlikus kirikus toimus a. 1950. Sellest ajast alates on noori õnnistatud igal kevadel.

Luterliku kiriku sinodid Kanadas ühinesid

Waterloo Ülikooli juures asetleidnud luterlike kirikute esindajate koosolekul otsustati ühendada kanada suuremad luterliku kiriku sinodid — Ida-Kanada sinod, ametliku nimetusega „Lutheran Church of America in Canada" ja „Evangelical Lutheran Church in Canada". Ühendatud sinodi ametlikuks nimetuseks on „The National Evangelical Church of Canada". Peale nimetatud sinodite on Kanadas veel ligemale tosin erinimetusega luterlikke kirikuid, kes tõenäoliselt ka ühinevad uue ühendatud Kanada sinodiga.

Sinodi asukohaks jääb Waterloo ja sinodile valiti uus piiskop.

ARMAST SÕPRA

ARNOLD SÄRGLA't

mälestavad

HALDI ja KALLE VIIRES
HILLE VIIRES-SUTT

LAPSEPÕLVESÕPRA JA HÕIMU

ARNOLD SÄRGLA't

mälestab kurbuses

EDITH TOMSEN

HEAD NAABRIT

HENDRIK PUHMAS't

* 12.08. 1894 Hummulis
† 13.06. 1985 Montrealis

leinavad KARL BECKMANN
JULIDE ja KARL KOPPEL
ALEKSANDER LEHESALU
EMILIE TAMMARK
TAMARA ja RUDOLF TAMMARK
LEIDA RAVA

LAHKUS IGAVESELE RAHULE

AGRONOOM

ALEKSANDER TÜÜR

sündinud 12. jaanuaril 1906 Läänemaal, Eestis
surnud 2. juunil 1985 Baltimore'is, Md., USA

mälestab

ÜLIÕPILASSELTS LIIVIKA

ARMAST VARALAHKUNUD ABIKAASAT, ISA, POEGA, VÄIMEEST JA ÕEMEEST

JÜRI KOTKAS't

sündinud 27. augustil 1935 Tallinnas
surnud 19. juunil 1985 Lebanon, Pennsylvanias

mälestavad sügavas kurbuses

abikaasa KAI lastega
ISA ja EMA
PAUL ja ARMI
MICHAEL ja TIIU perekonnaga

KALLIST SÕPRA

JÜRI KOTKAS't

leinavad

HILDA ja PAUL JÄNES
REET ja RALF KALL
ANNE ja JAAN KIIS
ELLA ja HANS SIMM
MARIA ja UNO VAHTRIK

PIINAVA HAIGUSE TAGAJÄRJEL ENNEAEGSELT LAHKUNUD PAREMAT SÕPRA

JÜRI KOTKAS't

sündinud 27. augustil 1935
surnud 19. juunil 1985 Pennsylvanias

mälestavad kurbuses

SANNU ja IVI
ENN ja SIRJE

LEINAME SÜGAVAS KURBUSES MEIE LAPSEPÕLVE SÕPRA

JÜRI KOTKAS't

ja avaldame kaastunnet Kai'le ja tema perekonnale.

Mälestavad

Armas sõber,
puhka rahus
võõramaa mullas.

ENN ja MALLE
TOOMAS ja MARIS
ANTS ja ANNE-MARIE

KAUAAEGSET ARMAST SÕPRA

JÜRI KOTKAS't

leinavad

KARL PRUULI perekonnaga
HENN PAABO perekonnaga
TÕNU LOIGU perekonnaga
LINDA LOIGU

ARMAST VARALAHKUNUD SÕPRA

JÜRI KOTKAS't

mälestavad

HELEN, ANDRES ja DAGI VÕSU

Eksituste parandus

„Meie Elu" 6. juuni nr. 23 lk. 4 pealkirja all „Ontario meistrivõistlustel" on juhtunud eksitusi. Kaheksandas lauses, kus on märgitud „2 kuld-" — peab olema „22 kuld-". Järgneval veerul „Eestlaste tagajärjed" Jaan Lents'i 60–64 gr.kuulitõuke tagajärg 22,22 m peab olema 12,22 m.

Palume eksitusi lahkelt vabandada.

Eesti arst valvekorras

29. ja 30. juunil, 1. juulil
dr. M. Leesment 481-6834

Toetusrahasid
EESTI SAATKONNAHOONE
KORRASTAMISEKS LONDONIS
võtab vastu Toronto Eesti Ühispank, 958 Broadview Ave.
Arve #7908-0.

„MEIE ELU" talitus võtab vastu ajakirj

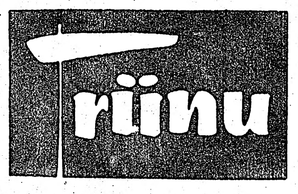

tellimisi.

MÜÜGID

MÜÜA

Peetri kiriku lähedal 2 magamistoaga korter eestlaste korterimajas.

Helistage 487-0436

JÕEKÄÄRUL
MÜÜA SUVILA
Tel. 239-6590

ELEKTRIK
Igasugused elektritööd, parandused, uuendused, kodudes või ettevõtetes.
HALLING
Tel. 762-9190
Lic. E1044

Eestlaste poolt eelistatud ja traditsiooniliseks kujunenud

MATUSEMAJA

Matusemaja on üle 115 aasta teeninud Metropolitan Torontot sama perekonna poolt väljakujunenud traditsioonidega. Moderniseeritud avarad ruumid, kvalifitseeritud personal ja küllaldaselt parkimiseruumi.

Väärikas teenimine

ROSAR-MORRISON
FUNERAL HOMES LTD.
T. L. MORRISON — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Telefon 924-1408

HELLAKEST JA GAIDI „PÕHJAMAA" LIPKONNAST

INGA SIIDER'it

mälestavad

LINDA VAIDE ja

AITA	HARDY	KÄRT	MARJE
ANNE	HELGI	LIIS	MILVI
EDDA	IMBI	LYDIA	PILLE
ENDA	JUTA	MAJA	TAIMI
EVA-MAI	KERSTI	MALLE	VIIVI
EVI	KRISTA	MARE	ÕRNE

KURBUSEGA MÄLESTAME VARALAHKUNUD SUGULAST

INGA SIIDER'it

ENE-LIIS ja ILMAR MARTENS
E. VALLASTE
AINO ja HUGO ROONEEM

KAUAAEGSET SÕPRA

WILLY KIILASPA'd

mälestavad k rbuses

ALMA ja MARTIN KIVISTIK
MART KIVISTIK perega

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA

Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad:

M. Wayne Hamilton
Funeral Direktor

733 Mount Pleasant Rd.
(lõunapool Eglintoni)
Helistada tel. 489-8811 • 489-8002

Külastage „MEIE ELU" kus leiate mitmesuguseid sobivaid kinkeesemeid

958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6
Tel. 466-0951
(Eesti Majas, II korral)

EHTEASJU
SKANDINAAVIA
KINKEESEMEID:
LINIKUID, SOHVAPATJU,
SAUNASEEPE ja TARBEID
KERAAMIKA-VAASE
HELIPLAATE
RAAMATUID (ka lastele)

Meie Elu

ÜKSIKNUMBRID ON MÜÜGIL:

TORONTO
Poko's Meat Products äris ... 767 Mt. Pleasant Rd.
Rooneeme pagariäris ..... 484 Queen St. W.
„Meie Elu" talituses ..... 958 Broadview Ave.
Broadview Delicatessen .... 141 Danforth Ave.
The Finnish Place ..... 5463 Yonge St.
THUNDER BAY
Finnish Book Store ..... 168 Algoma St.

Eestlaste ajaleht „MEIE ELU" levib üle kogu maailma, kus asub eestlasi. • Tellige ja lugege „MEIE ELU". • Nõudke „MEIE ELU" proovinumbreid.

„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $40.00, 6 k. $22.00, 3 k. $15.50. USA-sse (US$) 1 a. $44.00, 6 k. $25.00, 3 k. $17.00. Ülemeremaadesse 1 a. $48.00, 6 k. $26.00, 3 k. $19.00. Kiripostilisa Kanadas 1 a. $28.50, 6 k. $14.25. Kiri- ja õhupostilisa USA-sse 1 a. $30.80, 6 k. $15.40. Õhupostilisa ülemeremaadesse 1 a. $58.00, 6 k. $29.00.

„MEIE ELU" TALITUS
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada

Tellimiskupong:

Palun saatke minule „Meie Elu" ..... kuuks.

Tellimisraha siinjuures .....
(Tshekiga„ panga rahakaardiga, posti rahakaardiga).

Nimi: .....

Postiaadress: .....

Kuupäev .....

.....
(Allkiri)

Piiskop K. Raudsepp ja õp. T. Nõmmik õnnistasid Toronto Jakobi koguduses kolm leerinoort. Jumalateenistust kaunistas lauludega sopran Valve Tali. Pildil noored kiriku ees pärast õnnistamist — vasakult Ülle Merike Träss, Toomas Allan Hõbe ja Kadri Merike Nõmmik, nende taga piiskop K. Raudsepp ja õp. T. Nõmmik. Foto – A. Nõmmik

Raffi Moks 60

Tallinn-Nõmme mändide muusika on juubilari noorusaastate mälestuses jäänud talle unustamatuks vaimseks talismaniks.

Aastaid on Raffi innuga kaasa löönud nii skaudipoiste ridades, Toronto Eesti Võitlejate Ühingu esimehena ja juhatuse liikmena. Olnud kauaaegne Eestlaste Kesknõukogu liige ja Rahvuslaste Kogu asutajaliige.

Omase sooja huumoriga põimitud veenvaid mõtteid jagab juubilar sama kindluse ja julgusega, mis kandis Soomepoiste relvavendlust, kus Raffi täitis oma kohustuse meie maa ja rahva vabaduse kaitseks.

Peale kõige energia, mida Raffi on jaganud meie ühiskonnale, on ta ennast aastate möödudes üles töötanud vastutusrikkale positsioonile Kanada suurimas firmas (Canadian Pacific), kus tema teadmisi ja entusiasmi jagatakse võrdselt oma sõpradega.

Kandes oma tulevikuplaane, rahvuslikult vahkumatut veendeid ja kestvat tööd eesti rahva vabadusnõudluses, seisab alati tema kõrval lahke ja sõbraliku naeratusega abikaasa Eevi, keda Raffi juubelipäeval kõik nende sõbrad tervitavad.

Kallis Raffi, sõber, vend ja aatekaaslane, paistku Sulle tervise päike veel paljudeks aastateks. Koos Sinu sõprade hulgaga soovin Sulle energia jätku ja väsimatut võitlustahet Sinule omase innukusega.

AKSEL SALUMETS

RALF KASPER

IN MEMORIAM

Eesti omariikluse ülesehitajate seas oli vähe neid, kes olid linna päritoluga; üks neist oli Ralf Kasper, kes sündis Tallinnas 12. okt. 1907.

Oma keskhariduse sai ta Tallinna Reaalkoolis, mille lõpetamise järele ta astus Tallinna Tehnikumi — ülikooli — mille elektriosakonna ta 1931.a. dipl.ins. kraadiga lõpetas.

Eesti oli teiste maade seas omapärane selletõttu, et kui mujal oli rahva ja riigi heaolu eest hoolitsemine kas poliitikute, aadli, sõjaväelaste või vaimulikkude õlgadel, siis Eestis oli selliseks hoolitsejaks akadeemiline haritlaskond. Ralf Kasper oli osa sellest haritlaskonnast, akadeemiliselt kuuludes U.S. Raimla perre. Selle seltsi põhimõtteks oli arusaamine, et haridus ei ole üksikinimesele tema eraasjaks, vaid haridus paneb inimesele püha kohustuse endast midagi ka oma ühiskonna heaoluks anda. Kogu oma elu vältel jäi Ralf Kasper sellele põhimõttele truuks. Kodumaal oli ta algul tegev Tallinna linnale elektrivoolu varustamisega. Hiljem, kui Eesti Rahvuslik Jõukomitee oli projekteerinud üle-eestilise elektrifitseerimise, ning selle läbiviimiseks loodi 1939.a. A/S Elektrokeskus, siis sai selle elektrifitseerimise osakonna juhatajaks Ralf Kasper, mis kohale to jäi kuni kodumaalt lahkumiseni.

Alates 1945. aastast töötas ta Rootsis sealses Kuninglikus Jõuvalitsuses kõrgepingeliinide projekteerimisel. 1951.a. Kanadasse siirdudes töötas alul Canadairi lennukite tööstuses insenerina, hiljem Canadian Aviation Electronics firma juures, kuhu jäi kuni oma pensionile minekuni 1972. aastal.

Ralf Kasper suri Montrealis 6. juunil 1985. Temast jääb harras mälestus kui ühest laialdaste kultuuriliste huvidega mehest, kes omas täielikku paguluses ilmunud eesti kirjandust. Samuti oli ta suur muusikahuviline ja alaline sümfooniakontsertide külastaja. Mitmed Montreali eestlased mõtlevad temast tänuga kui alati abivalmistas ning heasüdamlikust autoga kohale toimetajast paljudele eestlaskonna üritustele.

Koos lähemate perekonnaliikmete ja sõpradega leinavad Ralf Kasperit kui armastatud ja lugupeetud kaaslast kaasvõitlejad nii Tallinna Raalkoolist kui ka Ü.S. Raimlast.

P. KENTS

HEDDA ELLEN LEPPIK

Sündinud 1962. a. Torontos. Keskhariduse omandanud St. Clements tütarlaste erakoolis. Lõpetanud Toronto Ülikooli 1984. a. Bachelor of Commerce kraadiga. Töötab management trainee'ina Bank of Nova Scotia's. Akadeemiliselt kuulub Korp! Filiae Patriae'sse.

INGRID SOANS

Sündinud 1960. a. Torontos. Keskhariduse omandanud Riverdale Collegiate Institute'is. Lõpetanud 1984. a. Toronto Ülikooli Bachelor of Physical and Health Education kraadiga. Kavatseb edasi õppida personnel administration'i alal. Akadeemiliselt kuulub Korp! Filiae Patriae'sse.

MÜÜA SOLINGENI LAUAHÕBEDAT:

kuulsad Solingeni roostevabast terasest ja 24-karaadise kullaga dekoreeritud noad, kahvlid, lusikad jne. 12-le inimesele (70 tükki komplektis). Valmistatud Saksamaal. Vabriku suurmüügi hinnaga. Helistada: Hr. Tamm, 461-7963

KUHU MINNA?

Laup., 29. juunil Seedrioru Suveharjapidu. Kontsertaktus kl. 4 p.l., vabaõhuetendus kl. 9.30 õ.

Laup., august 3.—10. Sportlaager '85 Jõekäärul.

CANADA PÄEV 85

Tulge pühitsege meiega ja „Much Music'i" **Christopher Wardiga**, kes on meie teadustaja **Canada Päeva 1985** avapidustustel. Kavas on **Ontario peaministri** tervituskõne, **„Good Citizenship"** auhindade üleandmine, **Canada Kuningliku kahuriväe Seitsmenda Rügemendi 21 kahuri tervitus** ja **3000 õhupalli õhkulaskmine.**

USA esimese praostkonna sinod

EELK USA esimese praostkonna sinod toimus laupäeval, 1. juunil EELK Lakewoodi Pühavaimu koguduse kiriku ruumides. Sinod algas lauluga „Ma kummardan sind, armu vägi". Püha Kirja teksti 1. Korintose kirjast luges abipraost Valdeko Kangro, millele järgnevalt sinodi juhataja praost Rudolf Reinaru pidas avapalvuse.

Sinodi rakendamisel valiti abijuhatajaks abipraost Valdeko Kangro ja sekretärideks saadikud Voldemar Arge ja Arnold Ruubas.

Sinodi esimene ettekande pidas praost Andres Taul Torontost teemal: „Usutunnistuse kolmas osa" kõneledes selles sõnade üle „üht püha kristlikku Kirikut, pühade osadust". Kirik on Jumala rahva koondis ja Kristuse töö kulgeb kristlikus koguduses. Kogudus on Jumala teenimisele kutsutute kogu ja tunnistus pühade osadusest. Ettekandele järgnesid läbirääkimised küsimustega kuulajailt ja vastustega kõnelejalt.

Praostkonna tegevusearuannet esitades praost Reinaru kõneles oma tegevusest praostina ja praostkonna poolt korraldatud kokkutulekutest. Aruanne kinnitati sinodi poolt.

Praostkonna 1984. aasta kassa ja õpetajate pensionikassa aruanded esitas praostkonna laekur Kusta Kiudma, andes sealjuures lähemaid seletusi. Praostkonnal oli 1984.a. tulusid $6758,09 ja kulusid $3736,76 ülejäägiga $3021,33. Suurem osa kogudusi oli maksnud praostkonnale rohkem kui oli ettenähtud eelarves, teine osa kogudusi oli tasunud vähem kui oli loodetud eelarves. Praostkonna õpetajate pensionikassas oli aruande järele 31. detsembril 1984.a. $51928,10 Revisjonikomisjoni aruande, mis kõneles raamatupidamise heas korrasolekust, luges ette saadik Evald Rink revisjonikomisjonist. Sinod kinnitas kõik kolm aruannet ühel häälel.

Praostkonna 1985. aasta tegevuskava esitati praost Reinaru poolt. Sinod kinnitas praostkonna sügispäevaks 28. septembri k.a. Lakewoodis. Üksikasjalisema tegevuskava kujundamise tegi sinod ülesandeks praostkonna nõukogule.

Esimese Praostkonna sinodeid on peetud praostide kogudustes, eelmise praosti ajal New Yorgis ja praeguse praosti ajal Lakewoodis. Kaugematele kogudustele on tasutud praostkonna kassast sõidukulusid sinodist osavõtmisel. Sellega on need kogudused osaliselt tagasi saanud selle, mida nad praostkonnale olid maksnud praostkonnamaksu arvel. Praostkonna teised kulud on kaetud suuremalt osalt lähemal asuvatelt koguduselt laekunud praostkonnamaksust.

Kodumaal rändas praostkonna sinodi pidamise koht praoskonnas kogudusest kogudusse, see tegi aastate jooksul kõigi koguduste sinodist osavõtmise sõidukulud võrdseks. Sinod toob elavust iga koguduse ellu, kus sinod toimub. Tuleks minna tagasi kodumaal kehtinud korra juurde sinodite pidamisel praostkonnas.

EELARVE

Praostkonna 1985. aasta eelarve esitati laekur Kiudma poolt. Eelarve nägi ette tulusid $6861,— ja kulusid $5900,— ülejäägiga $961,—. Eelarve kinnitati sinodi poolt väikeste muudatustega üksikutes kulupostides.

Valimistel valiti surma läbi lahkunud revisjonikomisjoni liikme Julius Harju asemele revisjonikomisjoni uueks liikmeks saadik Heino Kalda Lakewoodi kogudusest.

Lõunavaheajal toimus kirikusaalis ühine lõunasöök, mille olid valmistanud virgad perenaised Lakewoodist ja söögipalve peeti õp. Rudolf Troosti poolt.

Pärast lõunavaheaega kõneles abipraost Valdeko Kangro teemal: „Sinu tahtmine sündigu". Jumala tahet oleme võimelised tegelikult tegema ja täitma, kui lähme teed, millele Jumal meid juhib. Läbirääkimistel leidis käsitamist Jumala tahte ja inimese vaba tahte küsimus.

Lõuna-Florida Pauluse koguduse poolt oli esitatud sinodile palve ühinemiseks USA Esimese Praostkonnaga. Küsimuse arutamisel juhiti tähelepanu sellele, et paljud koguduste liikmed Floridas ei ole palunud oma kirikutähtede väljasaatmist sealsete koguduste õpetajate kaudu endistest kogudustest, nagu seda ette näeb eesti kiriku kord ja soovitati Florida kogudustel sellest korrast täpselt kinni pidada. Sinod otsustas Lõuna-Florida Pauluse koguduse praostkonda vastu võtta ja kinnitamiseks konsistooriumile esitada.

Kohal algatatud küsimuste all kõneldi ajakirjast „Eesti Kirik", mis on viimasel ajal muutunud kunsti- ja kirjanduse ajakirjaks, milles vähe on usulisi kirjutisi ja jutlusi ja kus mõni rahvuslik täht- või mälestuspäev leiab kohta ainult viimasel leheküljel ehk ajakirja sabas. Sinod otsustas saata vastava märgukirja „Eesti Kiriku" toimetusele. Praost Andres Tauli teatel olevat seda samuti teinud eesti koguduste sinod Kanadas. Eesti Kiriku vastutav toimetaja on peapiiskop Konrad Veem ja tegevtoimetaja Ervin Pütsep.

Läbirääkimiste all sõna enam ei võetud ja sinod lõppes palvega, mida pidas õp. Elmar Kuusler.

Pärast sinodi koosoleku ametlikku lõppu kõneles praost Andres Taul oma muljetest ja tähelepanekutest reisil Pühale Maale.

KAS MAJA VAJAB VÄRVIMIST?

Helistage 767-6464

PETE'S PAINTING CO.

EI MINGIT KOMPROMISSI KOMMUNISTIDEGA

K. Päts — 1918.

EELMISE NÄDALA RISTSÕNA LAHENDUS

Põiki: 1. Ahas, 5. Vau, 8. Emu, 11. Vara, 12. Aun, 13. Paas, 14. Areteerima, 17. A.S., 18. Nutsin, 19. Aiake, 21. Ait, 22. Alati, 24. Uim, 26. Elatanul, 29. Usin, 31. Gun, 32. Suhe, 33. Kasinast, 35. Oie, 36. Ehast, 37. Ulm, 39. Salke, 41. Kraami, 44. Er, 45. Erakabinet, 48. Muld, 50. Aer, 51. Kits, 52. U.S.A., 53. Ase, 54. Eksi.

Püsti: 1. Avan, 2. Haru, 3. Aretamisel, 4. Satsi, 5. Vaen, 6. Aur, 7. Uni, 8. Ea, 9. Maak, 10. Usse, 13. Paitas, 15. Eit, 16. Maat, 20. Ainuomanik, 22. Alust, 23. Lant, 24. Uuk, 25. Isa, 26. Egas, 27. Uhi, 28. Lee, 30. Nihked, 34. Naer, 37. Urb, 38. Laike, 39. Semu, 40. Arus, 41. Kare, 42. Mets, 43. Itsi, 46. Aaa, 47. Kes, 49. La.

NALJAD

„Kuidas sa võisid kogu seltskonna ees öelda, et ma olen idioot?"

„Palun vabandust. Ma ei teadnud, et hoiad seda saladuses."

Professor peab loengu vee üle ja lõpetab sõnadega:

„Kui meil vett ei oleks, ei saaks meie õppida ujuma. Kujutage ette, kui palju inimesi võiks seetõttu uppuda."

„Mis?" imestab kohtunik. „Teie väidate, et uhasite oma naist naljapärast."

„Jah, aulik kohtuhärra. Selle nalja pärast, mis tal oli teiste meestega."